

Povečani rezultati v letu 70

Delavski svet podjetja je v februarju obravnaval in sprejel plan za leto 1970 in prvo polletje 1970. Letni plan obravnavata predvsem orientacijska predvidevanja poslovnih rezultatov, medtem ko ima polletni plan značaj predpisa, ki ureja konkretno ekonomske odnose v podjetju in zavezuje organe upravljanja in strokovne službe za doseganje maksimalnih poslovnih rezultatov.

175 MILIJONOV PROIZVODNJE V LETU 1970

Plan podjetja je sestavljen iz ekonomsko-financijskih planov poslovnih enot. Plan temelji na sproščenih tržnih cenah, s tem da v okviru medsebojnih interesov poslovnih enot ureja prodajne odnose tudi z dogovori.

Značilnost letošnjih planov je v bistvenem povečanju proizvodnje, ki se od 121 milijonov, doseženih v letu 1969, povečuje na 175 milijonov v letu 1970 oziroma za 44 %. Glavno povečanje proizvodnje se predvideva v pohištvenih kapacitetah za 57 %, medtem ko se bo proizvodnja primarnih izdelkov (ivernih plošč, žaganega lesa, ladijskega poda) povečala za 16 %.

Tako visoko rast proizvodnje bomo dosegli z aktiviranjem glavnine dokončanih investicij, s povečanim kooperacijskim sodelovanjem poslovnih enot, s čemer bomo istočasno zagotovili specializacijo poslovnih enot in celovitost proizvodnega programa podjetja (samo proizvodnja tapetništva v tovarni pohištva Martinjak se povečuje za kompletacijo dnevnih sob tovarne pohištva Cerknica za 8,3 milijone dinarjev), z novim sodobnim sistemom vodenja proizvodnje iz centra, večjo orientacijo na lasten program pohištva (povečane serije),

konzentracijo žagarske proizvodnje v TLI Stari trg (žagarska predelava se na Bazenski žagi Cerknica predvidoma z drugim polletjem v celoti ukinja) itd.

Proizvodni program smo letos obogatili z novimi dnevnimi sobami: Aleksandro, Patricio in Claudio, hkrati pa bo po funkcionalnosti dopolnjen tudi assortiment iz dosedanjega programa (na primer spremenjeno ležišče pri sobi Floridi).

Brest bo letos zaposljeval predvidoma 1566 delavcev. Na novo bomo zaposljevali predvsem strokovnjake z visokimi in višjimi šolami, medtem ko bo zaradi novih proizvodnih kapacitet prišlo do manjše fluktuacije med poslovniimi enotami.

VEČJI POUDAREK DOMAČEMU TRGU

V strukturi prodaje predstavlja 82 % pohištvo. Na konvertibilna

področja izvoza bomo prodali za 4,200.000 dolarjev pohištva. Letošnje leto je dan večji poudarek prodaji na domače tržišče. Za takto usmeritev prodaje smo se odločili predvsem iz treh razlogov:

1. Naraščanje izvoznih prodajnih cen je veliko počasnejše od povečanja cen surovinam in materialom na domačem pa tudi inozemskem trgu.

2. V izvozu je prišla doslej preveč do izraza naročilniška proizvodnja, ki je terjala razdrobljen assortiment in maloserijsko proizvodnjo.

3. S popestritvijo lastnega programa bomo skušali plasirati večtega pohištva tudi na zahodnoevropska tržišča.

Prodajo na domačem trgu bomo hitreje povečevali v ostalih republikah, saj smo bili doslej preveč orientirani le na Slovenijo, kjer smo lani prodali 45 % vsega po-

Nadaljevanje na 6. strani

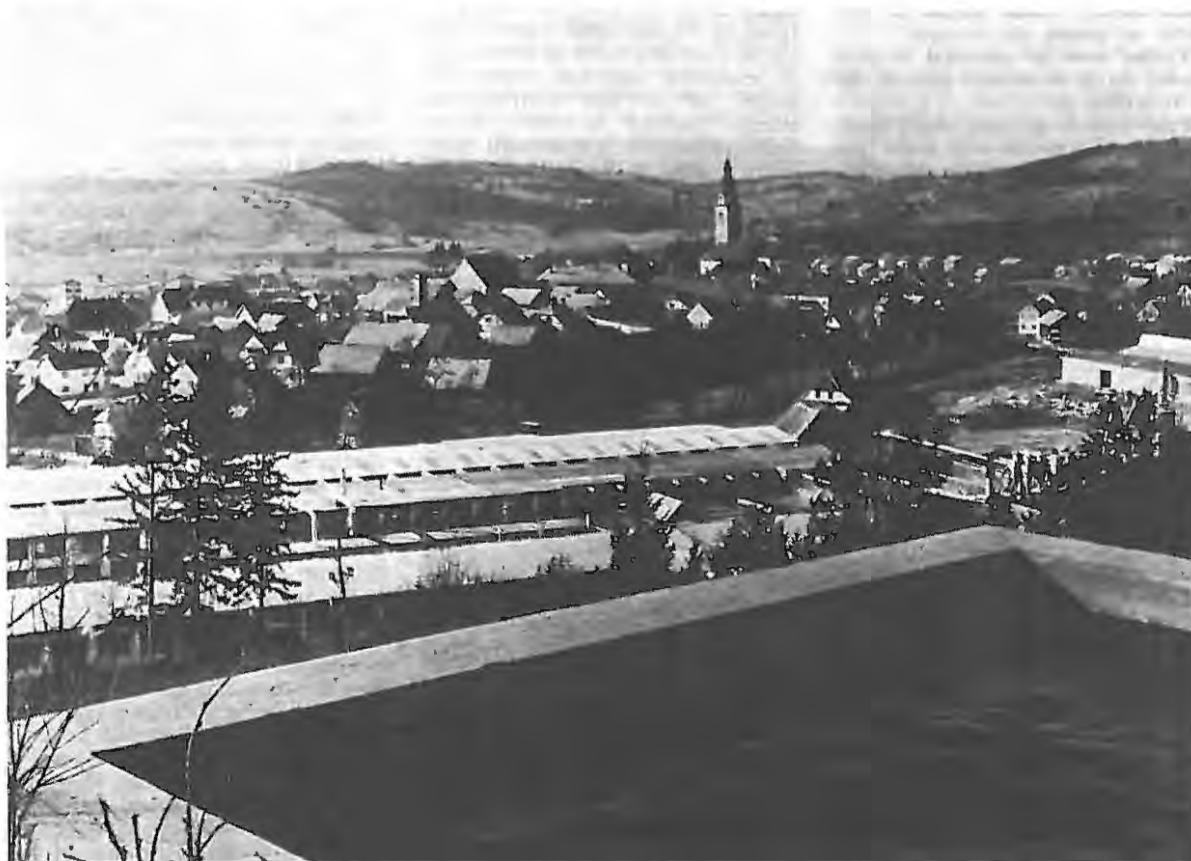
Sprejemamo novi statut

Delavski svet podjetja je 14. februarja 1970 obravnaval pripombe, ki so jih v času javne razprave dale družbeno politične organizacije, samoupravni organi in posamezniki v podjetju.

Tako so predlogi v javni razpravi opozarjali predvsem na ureditev razmerij organov upravljanja do družbeno političnih organizacij v podjetju, na področje informiranja in varovanja poslovne tajnosti ter na pravno razmeroma malo obdelano področje odgovornosti posameznika in organov v sistemu samoupravljanja. O predlogih javne razprave so člani centralnega delavskega sveta zavzetno razpravljali. Pri dokončni odlo-

čitvi o nekaterih vprašanjih so bila stališča deljena in je centralni delavski svet formiral dokončno odločitev na podlagi glasovanja.

Razpravljanje in odločitev centralnega delavskega sveta v predlogu statuta imajo za posledico določene spremembe v formulaciji členov. Uskladiti določila posameznih členov in formulirati njihovo dokončno besedilo je naloga posebne komisije, ki jo je imenoval centralni delavski svet na zadnji seji. Ta komisija je v času, ko to poročamo, končala z delom, tako je s tem omogočila centralnemu delavskemu svetu dokončni sprejem statuta.

Cerknica v februarju brez snega — res nenavadno za ta letni čas

ŽENAM ZA PRAZNIK

Šopek najlepših rdečih nageljnov z rožmarinom vsaki ženi za njen praznik!

Tudi en sam rdeč nagelj, ki ga bomo pripeli našim ženam za osmi marec, bo od srca.

Danes so žene in matere že tista mlada dekleta, ki so v začetkih Bresta prvič stopile na delo, dekleta, ki so v eni sami noči znala postati zidarji, tesarji, steklarji, dekleta, ki danes uspešno strežejo vse bolj zahtevnim strojem! Žene, ki danes še bolj cenijo to, kar smo zgradili.

Da bi Brest postal to, kar je danes in kar bo jutri, so si žene ves čas prizadevale dati čimveč družini, pa tudi delu v tovarni. Mnoge iz prvih časov Bresta so že v pokoju. Tudi njim gre naša čestitka.

Osmi marec je mednarodni praznik žena. Vsako leto je to praznovanje bolj veličastno. In prav je tako.

Naše čestitke tudi ženam Vietnama in arabskega sveta, ženam Grčije, kjer so že zafirane, in vsem naprednim ženam sveta.

Mi praznujemo osmi marec prav v času, ko govorimo o kandidatih za prihodnje samoupravne organe. Vse premalo žena je danes, po dvajsetih letih delavskega samoupravljanja, v delavskih svetih, čeprav je naših žena v proizvodnji več kot polovica. Zakaj tako? Morda zaradi podcenjevanja! Ne! Žena, ki danes streže zahtevnim strojem, spada v delavski svet, v poslovni svet, v tiste organe, ki odločajo. Ne gre prezreti niti pametnih vprašanj, niti dobrih predlogov, ki jih prispevajo žene. Le več hrabrosti za to delo bi bilo treba.

Naloge, ki so pred nami, niso majhne. Tudi žene bodo s sebi značilno voljo pomagale premagovati napore.

Naj bo letošnji osmi marec res praznik, ki bo dal poletja k novim nalogam.

Žene! Čestitamo Vam k prazniku.

Šopek najlepših rdečih nageljnov z rožmarinom vsaki ženi za njen praznik!

Odvisnost stroškov od proizvodnje

V tem sestavku bi rad širši krog bralcev, predvsem pa tiste, ki se pogosteje srečujejo na sejah samoupravnih organov ali kje drugje, seznanil z osnovnimi vprašanji ekonomičnosti, rentabilnosti, dobička in temu podobnim. Med nami je precej takih, ki ne vedo, da je višina stroškov odvisna od obsega proizvodnje. Veliko ljudi je prepričanih, da se stroški gibljejo v enakem, proporcionalnem obsegu ne glede na to, ali delamo en kos ali pa več kosov hkrati. To na videz tudi drži, če ne bi poznali strukture stroškov. Pri vsaki proizvodnji nastopajo namreč stroški v naslednjih oblikah:

- proporcionalni stroški,
- relativno fiksni stroški,
- fiksni stroški.

Seznamimo se pobliže, kaj vsaka izmed teh kategorij stroškov pomeni.

Proporcionalni stroški so vrsta stroškov, ki so odvisni od obsega proizvodnje. Če obseg proizvodnje narašča, v enakem obsegu naraščajo tudi proporcionalni stroški. In obratno: če obseg proizvodnje pada, padajo v enakem razmerju tudi proporcionalni stroški. Med proporcionalne stroške uvrščamo stroške materiala in surovin, ki so potrebne za izdelavo izdelka. Recimo, da izdelek, ki ga proizvajamo, rabi ploščo razsežnosti $50 \times 50 \text{ cm}$ in 19 mm debeline. Če hočemo, da bo izdelek funkcionalno v redu izdelan, potem te plošče ne moremo zmanjšati, da bi tako zmanjšali stroške. Do tega stroška torej pride vseeno, če delamo en sam kos ali pa več kosov. Prav tako je tudi v različnem okovju, furnirjem in podobnem. Pogoju pa seveda je, da material racionalno uporabljamo.

Med proporcionalne stroške uvrščamo tudi stroške dela, po naši terminologiji izdelavne osebne dohodki. Izdelavni osebni dohodki sicer ne rastejo in padajo vedno proporcionalno z obsegom proizvodnje, so pa najpogosteji, zato jih lahko brez razmišljanja stejemo med to vrsto stroškov.

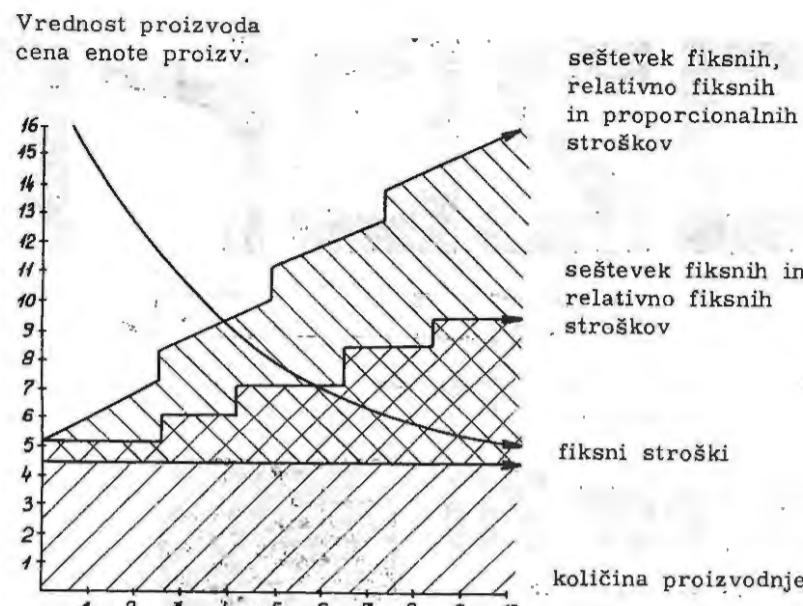
Med proporcionalne stroške štejemo tudi stroške pomožnega materiala, goriva, maziva, energije. Ta vrsta stroškov je najpogosteje povezana z delovnim mestom. Če delavec na delovnem mestu dela, potem ta material tudi troši.

To so glavni elementi proporcionalnih stroškov, ki pa jih seveda ne moremo jemati v celoti šablonsko, temveč strokovno in analitično.

Relativno fiksni stroški so tisti stroški, ki se z obsegom proizvodnje spreminja. Čim manjši je obseg proizvodnje, toliko več jih odpade na enoto proizvoda in obratno, čim večji je obseg, toliko manj teh stroškov pride na enoto proizvoda. Med relativno fiksne stroške štejemo stroške vzdrževanja sredstev, administracijo komercialnega, finančnega, planskega in kontrolnega poslovanja. Praksa in raziskave so pokazale, da se relativno proporcionalni stroški gibljejo v razponu med določeno spodnjem in zgornjo mejo. Gibljejo se torej stopničasto. Oglejmo si to ob praktičnem primeru. Instruktor kot vodja oddelka recimo lahko vodi skupino 20 delavcev, proizvodni proces ozira obseg proizvodnje na terja v tej enoti 30 delavcev. Potreben bo torej dodatni strošek za novega instruktora, ki bo vodil delo ostalih desetih delavcev. Stroški za instruktora so torej relativno proporcionalni. Takih primerov bi lahko našeli še več, vendar mislim, da je ta dovolj nazoren.

Fiksni stroški so tista kategorija stroškov, katerih višina se sploh ne spreminja glede na obseg proizvodnje. V to vrsto stroškov sodijo amortizacija oziroma stroški sredstev za proizvodnjo v vseh tistih primerih, kjer sredstva zastavljajo ne glede na njihovo fizično trošenje. Med fiksne stroške spadajo tudi stroški, vodilnih delavcev, znanstveno raziskovalno delo in podobno.

Da bo gibanje posameznih vrst stroškov jasnejše glede na obseg proizvodnje, smo pripravili še grafični pregled o gibanju posameznih vrst stroškov, kar zadeva obseg proizvodnje.

Iz grafičnega prikaza lahko vidimo, da so fiksni stroški enaki ne glede na obseg proizvodnje. Če imamo na primer deset enot fiksnih stroškov na deset enot proizvodnje, odpade na eno enoto proizvoda ena enota stroškov.

Ce proizvodnjo povečamo na dvajset enot, se fiksni stroški za enoto znižajo za 50%. V našem primeru odpade torej na enoto proizvoda samo ena polovica enote fiksnih stroškov.

Seštevek fiksnih in relativno fiksnih stroškov narašča nekoliko drugače, kot že omenjeno stopnji-

10 enot proizvodov 20 enot stroškov, na enoto p. 2 20 enot proizvodov 35 enot stroškov, na enoto p. 1,75 enot str.
20 enot proizvodov 45 enot stroškov, na enoto p. 1,5 enot str.

často. Do določene meje obsega proizvodnje ostajajo fiksni, ko pa obseg proizvodnje preraste organizacijske zmožnosti, relativno fiksni stroški naglo narastejo. V tem obdobju je organizacija spo-

čim večji je torej obseg, tem manj stroškov odpade na enoto.

Seštevek vseh treh kategorij stroškov se obnaša podobno, kot sem razložil v prejšnjem odstavku.

Nova delavska restavracija

Najprej smo menili, da bo nova delavska restavracija v novi stavbi, ki jo gradimo pred tovarno. Ker pa je ta lokacija boljša za trgovino in razstavni prostor, je bilo treba poiskati nov prostor. S podaljški treh kakovinskih skladis, gotovih izdelkov za novo 3600 kvadratnih metrov smo dobili tudi prostor za novo delavsko restavracijo ali bolje rečeno, obednico, saj bo odprta le med odmorom.

Restavracija bo obrnjena proti vodi in skladis, iverk. Ker trenutno razgovorje še trajajo, ni še mogoče reči, kako bo ta restavracija pravzaprav organizirana. Ali bo samopostrežna? Ali bodo hrane dovažali? Prostora bo za 300 ljudi. Ali bodo delavci iz vseh enot naenkrat maliceali? To so vprašanja, ki se zdaj porajajo. Rad bi odgovoril na nekaj teh vprašanj, saj to naše delavce prav gotovo zanima.

— Prostor, kjer je sedaj delavska restavracija — kuhinja, bo dobito IBM elektronsko središče. Obednica bo tudi v prihodnje namenjena za večje sestanke in predmete.

— Hrane ne bi pripravljali v menzi sami, temveč bi jo dovažali v posebnih gretih posodah.

— V menzi bi bilo mogoče dobiti poleg hrane tudi različne predmete, ki jih delavci sedaj med odmorom kupujejo po trgovinah.

— Hrano bi delili samopostrežno, tako da bi vsakodan nosil svoj obrok k mizi. Kako bo to tekelo, še preučujemo. Gotovo bomo izbrali najhitrejši način.

— Ker je prostor omejen na 300 sedežev, bodo malice delili v dveh skupinah. Najmočnejša bo vedno proizvodnja, pa naj bo obdoldanski ali popoldanski malici.

— Sedanje kosilo bo zamenjala enolonična z enako kvaliteto. Sedanjem odmor ob pol dvanajstih pa bomo premaknili bolj proti deseti urji.

— Zajtrkov v novi menzi ne bo, zato bo treba najti nov način za pripravo zajtrka.

— Kvaliteta hrane mora postati boljša.

— Okrog menze bo prostor, kjer bodo kadile lahko kadili in počivali na soncu ali v senci.

Toliko sem že povedal o novi menzi, da je že skoraj preveč, ko je še videti ni.

Prav gotovo je, da ob novi menzi v tovarni ne bo več treba tekat iz tovarne po Cerknici, v trgovine, trafiško in gostilne in ječlovek prišel na delo bolj utrujen kot je bil pred odmorum. Upam, da bomo z dobro in počeni hrano v novi menzi vsi zadovoljni.

D. Tropovšek

Če na tej osnovi ugotavljamo stroške proizvodnje na enoto, vidimo, da so obratno sorazmerni z obsegom proizvodnje. Čim večji je obseg, tem manjši so stroški na enoto in čim manjši je obseg, tem večji so stroški na enoto.

Ta članek naj bo torej odgovor in pojasnilo tistim, ki so dvomili, negodovali ali celo odkrito kritizirali, zakaj je potrebno, da v Tovarni pohištva v Cerknici delamo tudi tretjo izmeno. Zaradi takih organizacijskih ukrepov, ki smo jih uvedli konec leta 1968 in so veljali skozi vse leto 1969, se je

ostanek dohodka — dobička v lanskem letu povišal za 500 milijonov starih dinarjev.

Ker smo na začetku poslovnega leta, bi bilo treba že sedaj na začetku leta napeti vse sile, da bi tudi v letu 1970 presegli planske obveznosti. Pri vsakih 100 milijonih starih dinarjev preseženih planskih obveznosti nam bo ostalo 40 milijonov sredstev za skladde, ali pa za toliko lahko znižamo naše prodajne cene za tista tržišča, kjer smo bili do sedaj z našimi prodajnimi cenami nekonkurenčni.

T. Kebe

Poslovne enote so se pripravile za plan

Delavski svet Tovarne pohištva Cerknica je na svoji seji 23. januarja razpravljal o predlogu plana za leto 1970. Po daljši razpravi je predlog plana tudi sprejet. Značilno za letošnji proizvodni plan je, da določa veliko stopnjo rasti proizvodnega obsega. Če bomo plan v celoti izpolnili, za kar so realne možnosti, potem bo obseg nominalno povečan za 38%, resno pa za 32%.

Letos uvajamo tri nove proizvode, in sicer dnevne sobe ALEKSANDRO, CLAUDIO in PATRICIO. Na razstavah in sejmih smo za vse tri sobe dobili veliko pohval ter priznanj in upamo, da bodo tako sprejete tudi na tržišču. Pri dnevni sobi FLORIDA smo zamenjali ležišče, ki je v primeru s prejšnjim po estetiskem videzu in glede funkcionalnosti mnogo boljše.

Plan določa nekoliko manjši obseg proizvodnje za izvoz. Dejstvo je, da so restriktivni ukrepi ameriške vlade pripeljali to tržišče na rob recesije. To ima posledice tudi v prodaji glasbenih omarič. Statistike kažejo, da promet z glasbenimi omaričami nizaduje, čeprav za firmo Mors to ne drži. Firma Mors še vedno povečuje promet za več kot 30%, ne dosega pa planirane rasti. To se logično odraža tudi v našem programu.

Zaskrbljujoče za letošnji plan je bilo občutno naraščanje cen osnovnim surovinam. Zato smo bili na delno povišanje cen našim izdelkom prisiljeni tudi mi. Cene bukovih hlodovin so narasle za več kot 35%, iverastim ploščam za 16%, vezanim ploščam skoraj za 50%, lesontu za 24%, furnirjem za okrog 20% itd. To pa še ni vse. Tudi ostalim materialom — od embalaže, vijačnega blaga, lakov do transporta so cene poskočile za 10 do 35%.

Modernizacija ima, kot smo pričakovali, posledice pri osebnih dohodkih. Izdelavni osebni dohodki se le malentostno spremenijo, samo za 6%. V strukturi cene pa se zniža od 14% v letu 1969 na 10% v letu 1970. Podobno kot z izdelavnimi osebnimi dohodki je tudi z režijskimi. V strukturi cene se zniža od 10,3% v letu 1969 na 8,6% v letu 1970. Precej pa se povečajo sredstva za tekoče investicijsko vzdrževanje in ostali materialni režijski stroški. Tudi tu se odražajo zvišane cene pri proizvodnem materialu. V strukturi cene so ti stroški narasli od 10 na 11,7%.

Ker dobavitelji opreme z nekaterimi stroji kasnijo, je nevarnost, da bo izpolnjevanje plana ogroženo, zato bi se bilo treba z dobavitelji dogovoriti, naj manjkajočo opremo čimprej odpošljijo.

Na splošno vzeto je plan prej nizek kot visok, upoštevati pa je treba še ostale dejavnike, predvsem pa tržišče.

T. Kebe

Proga v montaži je urejena

Vzposteno s proizvodnim programom za leto 1970 smo morali v montažnem oddelku Tovarne pohištva BREST Cerknica usposobiti še drugo progo za novo proizvodnjo. Lani smo celotno tovarno rekonstruirali in seveda tudi montažni oddelki, razen ene proge ter še ene pomožne za manjše izdelke oziroma demonstračno pohištvo. Proizvodni program pa se je precej spremenil, saj bomo letos proizvajali predvsem montažno pohištvo. Taki proizvodnji pa ne bi bili kos z enim glavnim in enim pomožnim trakom. Če hočemo izpolniti zaseden prostoren. V njem se bo delavec dobro počutil in bo z enakim naporem proizvajal več kot prejšnja leta. Ni pa še vse na red. Potreben bodo še različni pomožni, ki so že nabavljeni, le montirati in postaviti na prava mesta jih bo še treba, da bodo služili svojemu namenu. Prav gotovo bo to potegnilo za seboj še druge službe, ki skrbijo za svoje področje, za oskrbo naše tovarne z različnimi materiali. In ne samo to, tudi mi sami in ekonomske enote, vsi bomo morali biti še bolj budni, da nam ne bo kje spodeljeno. Potem takem bi skoraj lahko reklo, čemu rekonstrukcija. Naj bi ostalo kar po starem in dokler gre, naj gre. Tega pa ne smemo dopustiti. Da bomo to preprečili, moramo napredovati prav v tem, saj že montirajo IBM. To bo moderno, nadvse moderno vodenje proizvodnje. Naša naloga pa je, da tisto, kar smo ustvarili, izkoristimo v korist Bresta in Cerknice.

V. Šubic

Dobili smo viličarja

Bolje bi bilo reči: Imeli smo viličarja, pa smo ga izgubili. Ker ni bil čisto tak, kot bi moral biti, je odšel drugam. Vendar pa zgodbe še ni konec. Znova se je začela na Rakeku.

Tovarniška ekipa se je v času, rahlo vznemirjena pred novostjo, odpeljala na tovorno postajo. Pozabili niso niti rdečih zastavic niti obvestiti prometnikov, ker pač tako zahteva zakon o prometu na cestah.

Zataknilo pa se je že na začetku, saj motor ni in ni hotel steči. Treba je bilo zavihati rokave svežih srajc in demontirati zaskočeni stater. Prva preizkušnja se je za naše vzdrževalne delavce kar srečno končala in naš testni voznik je sedel za volan. Pognal je šestdeset konjev proti domu, toda pod pločevino ni in ni mogel vzbuditi športnega duha, pa najsi je še tako pnitiskal na plin. Iskri ti konji pač niso in pod pokrovom je motor, ki ne mara hitrih voznikov. Na Iverki pa mislimo, da je vozil z Rakeka v Cerknico takoj dolgo pač zato, ker je moral mimo štirih gostiln.

Kot vsaka novost, čeprav pogreta, je moral doma mimo mnogih radovednežev. Sedaj, ko je že malo obledel in precej odrgnjen, pa se komaj kdo še zmeni zanj.

V. Potočnik

Spoznavati ga moramo še z druge plati, saj je le precejšnja novost v notranjem transportu Iverke. Zdaj ni več toliko težaškega dela, nekoliko pa se je spremenila tudi pot iverenskih plošč. Po tehtanju jih ne vozijo in skladajo za zorenje. Viličar jih odpelje na formatno zlogo, od tam pa v zložajih na zorenje. Formirane plošče pripravi za brušenje, zbrusene pa vozi v skladišče. Vseh teh del, ki so terjala precej napora, zlasti še skladanje komaj stisnjeneh plošč, kjer se še izloča prosti formaldehid, zdaj zvečine ni več. Tudi ni več ročnega nakladanja kamionov, kjer so pogosto poleg dveh skladniščnih delavcev morali pomagati še delavci pri brusilki.

Zložaji, ki so pri ročnem nakladanju za formiziranje redko dosegli višino dveh metrov, so sedaj visoki skoraj štiri in pol metra in ni treba zanje polovice tovorniškega prostora. Tovarna se zdi skoraj prazna, res pa je, da rabi ta prostor viličar zase. Drugo vprašanje je manipulacijski čas, saj posebno zjutraj ne utegne pravočasno pripraviti vsega. Te pomanjkljivosti ne bi bilo, če bi bil nekoliko hitrejši. Vendar pa kljub slabostim pomeni veliko pridobitev za tovarno.

Delavke in delavci v ekonomskih enotah želijo biti bolje informirani

S sestankov ekonomskih enot

Sestanki ekonomskih enot so izmed oblik za vsestransko informiranje članov kolektiva. V Tovarni pohištva je v navadi, da sklicemo sestanke ekonomskih enot dvakrat na mesec, enkrat v začetku in drugič na koncu meseca. Navadno sklicemo sestanke ekonomskih enot po strokovni konferenci in po seji upravnega odbora, ki je sprejet lansirni plan za tekoči mesec.

Mislim, da so delavci v naši poslovni enoti na teh sestankih zelo dobro seznanjeni z vsemi vprašanjimi, ki zadevajo poslovno enoto.

Pa poglejmo, kaj pravijo o tem delavci iz posameznih ekonomskih enot.

Zamislil sem si nekaj vprašanje, ki sem jih zastavil trem delavcem v vsaki ekonomski enoti, delavci pa sem sam izbral.

Na vprašanje, ali radi obiskujejo sestanke ekonomskih enot, so delavci odgovorili, da tja zahaja zelo radi, saj tako vsaj nekaj zvedo o vseh glavnih vprašanjih ekonomskih in poslovne enote.

Skoraj v vseh ekonomskih enotah so se delavci tudi pritoževali, da so premalo poučeni o nekaterih stvari, ki jih tudi zanimajo. Saj govorite na teh sestankih vedno isto, so dejali. »Obravnavamo plan za tekoči mesec, delovno silo, kvantiteto in kvaliteto dela. Nas pa zanima še kaj več kot samo to. Premalo zvemo o tržni situaciji, o perspektivnem proizvodnem programu, o situaciji na področju prodaje in o drugih ekonomskih vprašanjih. Sprašujete, ali imamo možnost, da na sestankih ekonomskih enot povemo svoja stališča in lahko kritiziramo nepravilnosti. Seveda imamo te možnosti, lahko rečemo, kar hočemo, toda naše pripombe premalo upoštevajo. Velikokrat kaj predlagamo, pa ne dobimo niti odgovora.« Tako so pričevale, da so zlasti delavci iz montažnega oddelka. Po drugih oddelkih so bili delavci v tem pogledu bolj zadovoljni. Res pa je, da na sestankih ekonomskih enot pogosto kritiziramo stvari zato, ker so njih nismo dovolj seznanjeni.

»Ne, instruktor nas ne zavrne, če rečemo kakšno pikro na račun vodenja ali če kritiziramo nepravilnosti,« so dejali delavci ekonomskih enot. Drugače so menili le delavci iz ekonomskih enot obdelava površin. Seveda je v ekonomskih enotah veliko nepravilnosti, kar zadeva delovno disciplino, kvaliteto dela, beleženje učinkov, razporejanje na delovna mesta in drugo. »Take pojave bolj malo kritiziramo,« so dejali delavci zlasti v spodnjih oddelkih, »ker se bojimo drug drugemu za merit.«

J. Klančar

»O sklepih organov upravljanja smo še kar pravočasno obveščeni prek oglašnih desek. Sklepi organov so dobri, včasih pa so tudi neustrezni ali pa premalo perspektivni. To trdimo zato, ker opazimo, da sklepe umikajo ali spreminjajo.« Po mnenju delavcev sklepe organov upravljanja v naši poslovni enoti dobro upoštevajo in izpolnjujejo.

»O zelo pomembnih sklepih smo obveščeni na sestankih ekonomskih enot, ampak res le o pomembnih sklepih. Dobro bi bilo, če bi vse važnejše sklepe delavškega sveta in upravnega odbora obravnavali, kljub temu, da so razobeščeni na oglašnih deskah tudi po ekonomskih enotah. Novosti na oglašnih deskah preberemo med odmori, med delom pa malo, ker ni časa za to, pa tudi instruktorji nič kaj radi ne vidijo, če se zadržujemo pri oglašnih deskah, kadar je treba delati.«

»O dejavnosti sindikata lahko povemo le to, da sindikat organizira izlete in različna praznovanja. Na sestankih skoraj da ne govorimo o sklepih sindikata. Aktivnost sindikata bolj malo občutimo, zlasti v tistih vprašanjih, ki zadevajo socialne in kadrovskie zadeve.« Po mnenju delavcev

je sindikalno delo v naši poslovni enoti preveč omejeno na ožji krog sindikalnih delavcev. V montažnem oddelku so delavci menili drugače, saj je po njihovem mnenju sindikat aktiven in je njegovo dejavnost povsod čutiti.

»Res je, na sestankih ekonomskih enot so nas seznanili z novim načinom vodenja proizvodnje, ki bo terjal od nas več slednosti in vnesel v proizvodnjo veliko več reda in delovne prizadevnosti. Za sedaj še premalo vermo, da bi kaj več povedali o tem sistemu. To bomo lahko storili tedaj, ko bo ta sistem že vpeljan. Da se bodo nekatere službe v strokovnem smislu centralizirale, vemo, saj smo bili tudi o tem seznanjeni na sestankih ekonomskih enot, ko smo govorili o predlogu statuta. Mislimo, da je to pravilno in da bo pospešilo napredok v tehničnem pogledu.«

Ko sem končal ta razgovor z delavci, sem dobil vtis, kako si vsi želijo, da bi še neurejene stvari čimprej uredili in bi bilo tako čim manj težav, ki zavirajo napredok v poslovni enoti in čim manj vprašanj, ki težijo delavce pri vsakodnevnom delu.

J. Klančar

Kako določamo letne dopuste

Ko smo v Tovarni pohištva Cerknica dali članom kolektiva odločbo o dolžini rednega letnega dopusta za letos, je bilo slišati veliko negotovanja in natolcevanja.

Pri vsem tem sem opazil, da večina delavcev še ne ve, kako se odmerja redni letni dopust.

Letni dopust, ki ga določa delavcu delovna skupnost, je odvisen predvsem od delovnih pogojev (težavnost in zahtevnost dela, vpliv dela in delovne okolice na delavca in drugo) in od njegove delovne dobe.

Po 67. členu temeljnega zakona o delovnih razmerjih smo v našem podjetju določili merila za odmero letnih dopustov v okviru minimalnega in maksimalnega trajanja (14 do 30 dni) v pravilniku o urejanju delovnih razmerij. Merila, ki so določena v tem pravilniku, so vezana na sistem analitične ocene delovnih mest.

V sistemu analitične ocene delovnih mest imamo določene stopnje in točke. Zahteve delovnega mesta najprej določimo stopnje, na tej podlagi pa izračunamo število točk za posamezne zahteve (znanje in sposobnost, odgovornost, napor in pogoj dela). Od stopnje, v katero sodi zahteve delovnega mesta, je odvisno število dni letnega dopusta.

Naj prikažem lestvico za izračun letnega dopusta za zahtevo »napori dela«:

8 in več stopenj — 4 dni letnega dopusta,
6 do 7 stopenj — 3 dni letnega dopusta,
4 do 5 stopenj — 2 dni letnega dopusta,
2 do 3 stopenje — 1 dan letnega dopusta.

Tako imamo v pravilniku o urejanju delovnih razmerij določene lestvice za določanje letnih dopustov še za znanje in sposobnost in pogoje dela.

Največ dopusta je določenega na delovno dobo. Dopust na delovno dobo določamo takole:

Do enega leta — 11 dni,	od 16 do 17 let — 19 dni,
od 2 do 3 let — 12 dni,	od 18 do 19 let — 20 dni,
od 4 do 5 let — 13 dni,	od 20 do 21 let — 21 dni,
od 6 do 7 let — 14 dni,	od 22 do 23 let — 22 dni,
od 8 do 9 let — 15 dni,	od 24 do 25 let — 23 dni,
od 10 do 11 let — 16 dni,	od 26 do 27 let — 24 dni,
od 11 do 13 let — 17 dni,	od 28 do 29 let — 25 dni,
od 14 do 15 let — 18 dni,	za 30 in več let — 26 dni.

Pri odmeri dolžine letnih dopustov je torej važno delovno mesto, na katerem posameznik dela, in delovna doba. Številu dni letnega dopusta se prištejejo še dnevi dopusta po znanju in sposobnosti, naporih dela in pogojih dela. Tako dobimo skupno število dni rednega letnega dopusta.

J. Klančar

Mnenje in kritika

Stanje lastnega transporta in reklama

Vozila, ki jih ima podjetje, so toliko izrabljena, da redno in izredno vzdrževanje ne pomenita ničesar več. Okvare in lomi so skoraj vsak dan in s tem v zvezi so ogromni stroški popravil.

Januarja letos je bil FAP LJ 203-49 v popravilu dvanaest dni, 26. januarja pa se je popolnoma prelomila tretja osovina. Prav tako je bil v tem mesecu FAP LJ 203-49 v popravilu sedem dni. Zadnje mesece leta 1969 pa je bil v popravilu mercedes LJ 54-47 mesec dni in pol. Vsak dan čakamo, da bo na tem vozilu odpovedal diferencial, kar bo sprožilo precejšnje stroške, če bo sploh mogoče nabaviti ta del, saj je vozilo staro 17 let.

Tudi za FAP je težko dobiti rezervne dele, zato se že manjša popravila zavlečajo zaradi iskanja delov na več dni, kakor bi bilo v normalnih pogojih potrebno.

Tako smo zaradi popravil v januarju izgubili 19 delovnih dni ali 33.400 tonskih km, kar znese po našem ceniku 15.080 din. Nič boljšega pa ne moremo pričakovati v naslednjih mesecih, saj je stanje vozil vsak dan slabše. Nujno

je treba obnoviti vozni park, če se hočemo izogniti vsak dan večjim stroškom popravil. Tako izrabljeno vozni park pa Brestu ne dela najboljše reklame, ko ravno dajemo za reklamne namene težke milijone dinarjev. Že nekaj let ni denarja za nabavo vozil, kar je razumljivo glede na druge investicije. Zato morda ne bi bil slab predlog, da bi oddvojili nekaj denarja, namenjenega za reklamo, in za ta denar nabavili kamione, ki bi jih opremili z reklamnimi barvнимi napisimi. Tako opremljeni kamioni bi vsak dan delali koristno reklamo Brestu po vsej naši domovini. Kolikor vem, je bila do sedaj naša reklama usmerjena predvsem na Slovenijo. Kamioni pa vozijo tudi izven Slovenije, zato bi bila naša reklama pogosta tudi v sosednjih republikah Hrvatski in občasno po drugih republikah.

Taka reklamna investicija bi bila dvojno koristna. Prevozi naših izdelkov in surovin bi bili cejljši kot drugih prevoznikov, obenem pa bi reklamirali Brest, česar drugi prevozniki ne storijo, čeprav prevažajo naše izdelke.

Nekaj o elektronskem računalniku

V našem podjetju čedalje pogosteje govorimo o elektronski obdelavi podatkov, posebno pa še sedaj, ko smo se odločili, da kupimo elektronski računski stroj. Kakšne so možnosti računalnika? Iz katerih enot je sestavljen? Kakšne operacije lahko opravlja? Kako stroju dajemo podatke in kako jih dobivamo od njega? Vse to je za sedaj skrivnost za večino nas, ker je v časopisu težko dobiti razumljive informacije. Namen članka je prikazati temeljne značilnosti tega čuda moderne tehnike z najbolj preprosto besedo.

Kaj je sploh elektronska obdelava podatkov? Pod tem izrazom si mnogi predstavljajo reševanje matematičnih problemov z nekakšnim električnim računskim strojem. Toda ni samo to, s tem strojem je mogoče opraviti tudi logične operacije kot na primer:

Imamo več ponudnikov za les. Ponujajo nam hladovino pod različnimi prodajnimi pogoji. Stroju damo o vsakem ponudniku podatke. Iz teh podatkov pa stroj z matematičnimi in logičnimi operacijami poišče najboljšega ponudnika lesa za naše podjetje.

Iz tega vidimo, da naprava lahko opravlja tudi logične operacije, z drugo besedo, s primerjanjem lahko poišče logični zaključek.

Seveda stroju ne moremo dajati podatkov v obliki pisanega teksta (v novejšem času imamo stroje tudi že s tem sistemom dobivanja podatkov) pač pa mu jih dajemo v obliki luknjane kartice.

Luknjana kartica je vhodni medij, ki omogoča, da dajemo stroju obvestila, na podlagi katerih lahko opravlja določene operacije in nam nato daje rezultate. Določena kombinacija luknjic v navpični koloni na kartici predstavlja nam in na stroju neko črko abecede, številko ali pa nek poseben znak. Kombinacija luknjic na kartici se imenuje kartični kod.

Ko stroj kartico »bere«, si to informacijo, ki je zapisana v obliki luknjic na kartici, prevede v svoj kod, s katerim lahko potem opravlja vse aritmetične in logične operacije. Strojni kod ali kot ga tudi imenujemo binarni kod, pa temelji na kombinaciji binarnih števil 0 in pa 1.

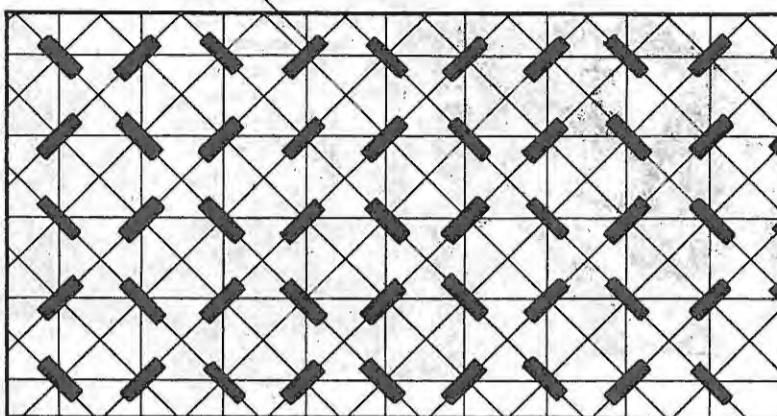
Da bi lahko razumeli, zakaj stroj operira ravno s temi binarnimi števili 0 in 1, moramo opisati sestavo stroja, kjer si shraniuje vse te alfanumerične znake.

Glavni spomin tega stroja je sestavljen iz tisoč in tisoč majhnih feromagnetnih jeder, ki so s tankimi žicami povezani v nekakšno mrežo. (Glej skico 1.)

znamenje, saj ima s temi osmimi jedri 256 možnih kombinacij.

V strokovni literaturi boste zaledili tudi pojem Bit (bajt) in pa BIT (bit). Eno feromagnethno

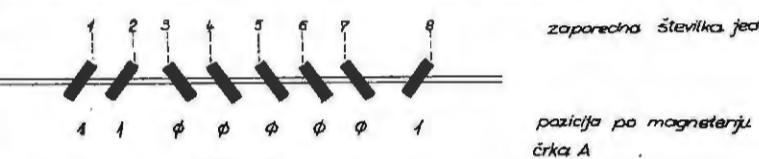
feromagnetno jedro

Skica 1

Osem takih magnetnih jeder sestavlja eno celoto, v katero se lahko zapomni ena črka, številka ali pa poseben znak.

Da bi vam lahko pojasnil, kako si računalnik zapisi nek znak v svoj spomin, si izvzemimo iz te mreže feromagnetnih jeder osem le-teh in si jih mislimo nanizane na nekem traku (glej skico 2).

Skica 2

Sedaj pa si predstavljajmo, da skozi posamezna jedra spustimo električni impulz. Tisto jedro, skozi katerega je šel električni impulz, je ostalo omagneteno — pozicija 1. Neomagneteno jedro pa je ostalo v enespremenjeni obliki — pozicija 0.

Zamislimo si, da sedaj spustimo električni tok skozi prvo, drugo in osmo jedro, dobimo naslednjo binarno pozicijo feromagnetnih jeder: 11000001, kar pa stroju pomeni veliko črko A. Analogno temu si z različnimi kombinacijami teh osmih jeder lahko zapisi vso našo abecedo, števila in posebne znake. Poleg tega pa ima še zmeraj večino kombinacij prostih, tako da niso določene za nobeno

jedro se imenuje BIT, osem le-teh vezanih eno za drugim pa BYT.

Naj povzamem, BYT (osem feromagnetnih jeder) je tista enota v glavnem spominu računalnika, v katerem se lahko zapisi ena črka ebece, številka, ali pa posebni znaki.

Naj povzamem, BYT (osem feromagnetnih jeder) je tista enota v glavnem spominu računalnika, v katerem se lahko zapisi ena črka ebece, številka, ali pa posebni znaki.

Sedaj ko poznamo pojem BYT (bajt), vam lahko tudi povem, kakšen bo naš računalnik in kolikšne bodo njegove zmogljivosti. Računalnik bo tipa 360, in sicer 25 K. En K je 1024 BYT, to pomeni, da bo imel velikost glavnega spomina $1024 \cdot 25 = 25600$ BYT (bajta) ali z drugo besedo, v glavnem spomin se bo lahko istočasno zapisalo 25.600 alfanumeričnih znakov (to je črk ali številk). Seveda pa glavni spomin služi samo za shranjevanje tistih podatkov, ki so trenutno v obdelavi. Za trajno shranjevanje podatkov pa nam služijo druge enote, na primer disk, ki sprejme več kot 7.000.000 alfanumeričnih znakov. S temi se pa bomo spo-

znali v eni izmed prihodnjih števil.

Opisal sem že, da dajemo podatke računalniku v obliki luknjanih kartic. Ko stroj bere kartico, pride na mestu, kjer je luknja v kartici, do električnega kontakta in impulz se prenese v glavnem spomin, kjer omagneti eno jedro. Na mestu, kjer na kartici ni luknje, pa je tokokrog prekinjen in ne daje nobenih impulzov. Posledica tega je, da se tudi jedra

v glavnem spominu ne omagnetijo. Tako se prenese želena kombinacija s kartice v sam računalnik.

Muslim, da smo osvojili nekatere pojme šifriranja na kartici in prenosa le-tega v glavnem spomin računalnika. Kako je sestavljen računsko središče in opis posameznih enot elektronskega računalnega stroja, pa si bomo ogledali v prihodnji številki našega lista.

L. Ule

Nova formatna žaga na Iverki

Na sliki je nova formatna žaga s programiranim krmiljenjem tako po postavitvi. Manjkajo še podajne naprave za nakladanje plošč in odvoz razrezanih formatov.

Možnosti, ki jih nudi ta formatna žaga so številne, če našteto samo nekatere:

- štiristranski obrez,
- vzdolžni in prečni razrez,
- razrez različnih odrezkov in kosov v prečni smeri.

To je izpopolnjen stroj znane formatne zage, ki jo pri nas že poznamo. Stroj lahko razreže pakete plošč do višine 75 mm. Vsi vzdolžni rez se opravlja pri temu mišnih vozičkov v eno smer, vse prečni rez pri povratnem teku.

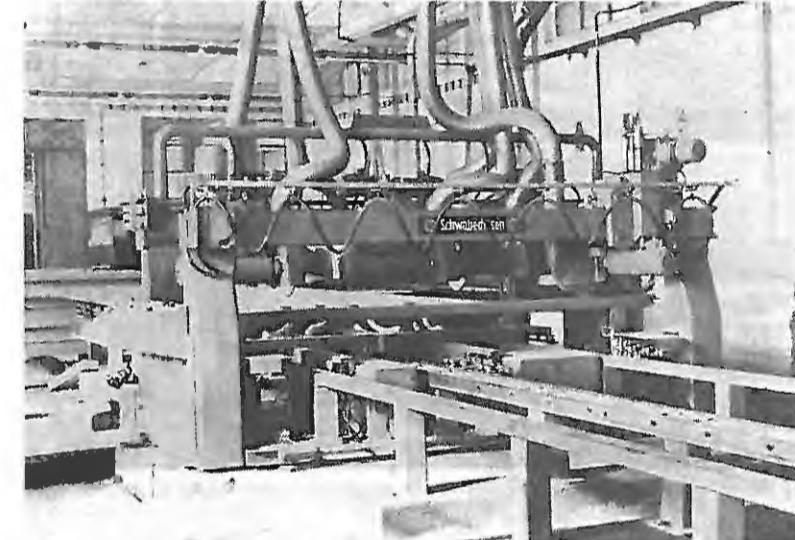
Delovna miza ima dva različno široka vozička, zato lahko vzdolžno režemo za dva programa hkrati. Stroj je opremljen s šestimi žagami za vzdolžni rez in eno za prečni rez.

Zage nastavimo z nastavitevnim motorjem ali ročno, razdalje

pa kontroliramo na števcu na delovnem mestu. Pri vzdolžnem razrezu tečeta obovo vozička sočasno, vracata pa se vsak zase, saj je vsak krmiljen po lastnem programu. Prečni rez prek celotne širine plošče naredi ena žaga, potem pa sta se obovo vozička po nastavljenem programu ustavila.

Po razrezu se vse žage dvignejo iz reza, voziček se vrne in prečni transporter porine razrezane kosove na mizo. Stroj je pripravljen za naslednji razrez.

Vse te razreze opravimo pri enkratni namestitvi zložaja plošč na mizo stroja. Na voljo je sedem standardnih programov in nešteto kombinacij znotraj njih. Program nastavimo z dročniki, ki jih premikamo po programirni tirnici, montirani na vozičku žage. S pomočjo teh programov lahko izkoristimo veliko kapaciteto stroja le z nekaj ljudmi in v eni izmeni zadostimo vsem potrebam tovarne pohištva. V. Potočnik

Tehnične zanimivosti

STRJEVANJE LAKA S POMOČJO ULTRAVIOLOČNIH ŽARKOV

Strjevanje tekočega filma laka, ki smo ga nanesli na površino neke plošče, je v glavnem mogoče doseči fizičalno in kemično. Fizičalno strjevanje laka temelji na tem, da shlapita iz nanesenega filma topilo in razredčilo, ki sta omogočila nanos (primerno viskoznost). Hlapenje je lahko naravno ali umetno forisirano (sušilni kanali z gretjem). Kemično strjevanje pa temelji na kemični reakciji med komponentami.

KAJ SO ULTRAVIOLOČNI ŽARKI

O različnih žarčenjih danes tako govorimo, da nam je že vsem

bolj ali manj znan pojem. Tudi dnevna svetloba ali gretje pedi v stanovanju je žarčenje. Seveda pa sestav žarkov sonca ali naše peči ni enak. V sončni svetlobi (dnevna svetloba) je cel spekter žarkov, od tistih, ki nas grejejo, mimo svetlobnih do ultravioletskih. Žarki se razlikujejo med seboj samo po valovnih dolžinah. Valovna dolžina žarka je dolžinska enota enega nihaja, izraža pa se lahko tudi s časovno enoto nihanja pri deni hitrosti širjenja valovanja (hitrost svetlobe). ULTRAVIOLETNI (v nadaljevanju UV) žarki

bolj ali manj znan pojem. Tudi dnevna svetloba ali gretje pedi v stanovanju je žarčenje. Seveda pa sestav žarkov sonca ali naše peči ni enak. V sončni svetlobi (dnevna svetloba) je cel spekter žarkov, od tistih, ki nas grejejo, mimo svetlobnih do ultravioletskih. Žarki se razlikujejo med seboj samo po valovnih dolžinah. Valovna dolžina žarka je dolžinska enota enega nihaja, izraža pa se lahko tudi s časovno enoto nihanja pri deni hitrosti širjenja valovanja (hitrost svetlobe). ULTRAVIOLETNI (v nadaljevanju UV) žarki

imajo zelo kratko valovno dolžino, ki znaša $0,0002 \text{ mm}$ ali $15 \cdot 10^{-14} \text{ nm/sek}$.

V primerjavi z INFRARDEČMI žarki, ki jih širijo predvsem različni izvori toplotne in imajo dolžino $0,0008 \text{ mm}$ ter število nihajev $4 \cdot 10^{-14} \text{ nm/sek}$, so UV žarki bistveno krajši. Strjevanje poliestra laka z UV žarki temelji na kemični reakciji, ki jo sproži v laku umetno povzročeno žarčenje.

V laku je dodan torej namesto utrjevalca poseben reagent, občutljiv na UV svetobo, ki sproži reakcijo.

KAKO DELUJE NAPRAVA ZA UV STRJEVANJE POLIESTRA?

Proga vsebuje vse elemente klasičnih lakirnih prog kot so načinjalni stroji, ustrezeni sistem transporta, brusilni stroji, kanal z vgrajenimi UV žarnicami in sistemom hlajenja.

UV žarnice so razporejene na določeni dolžini kanala tako, da s svetobo v oddaljenosti 10 do 15 cm osvetljujejo naneseni film poliestra. Žarnice napaja posebni VF generator visoke napetosti.

Med delovanjem je površina žarnic segreta na 700 do 800°C, zato je potrebno zelo intenzivno hlajenje žarnic in plošč. Delavci morajo biti zavarovani pred žarki, ki poškodujejo oči in kožo. Za celotno napravo veljajo zelo stroga varnostna določila.

Lakirna proga za uporabo UV svetlobe ima lahko dva namena:

— nanos osnovne (špahtla) za kasnejšo površinsko obdelavo (na surovo iverno ploščo),

— nanos prozornih poliestera na furnirane plošče.

a) Nanos »špahtla« poliestra

- nanačinalni stroj valjčni na nos 140–180 g/m²,
- sušenje z UV žarki 30 sek. VP,
- brušenje.

Tako obdelane površine so osnova za kasnejšo obdelavo s pigmentiranimi pokravnimi laki.

b) Prozorni poliester

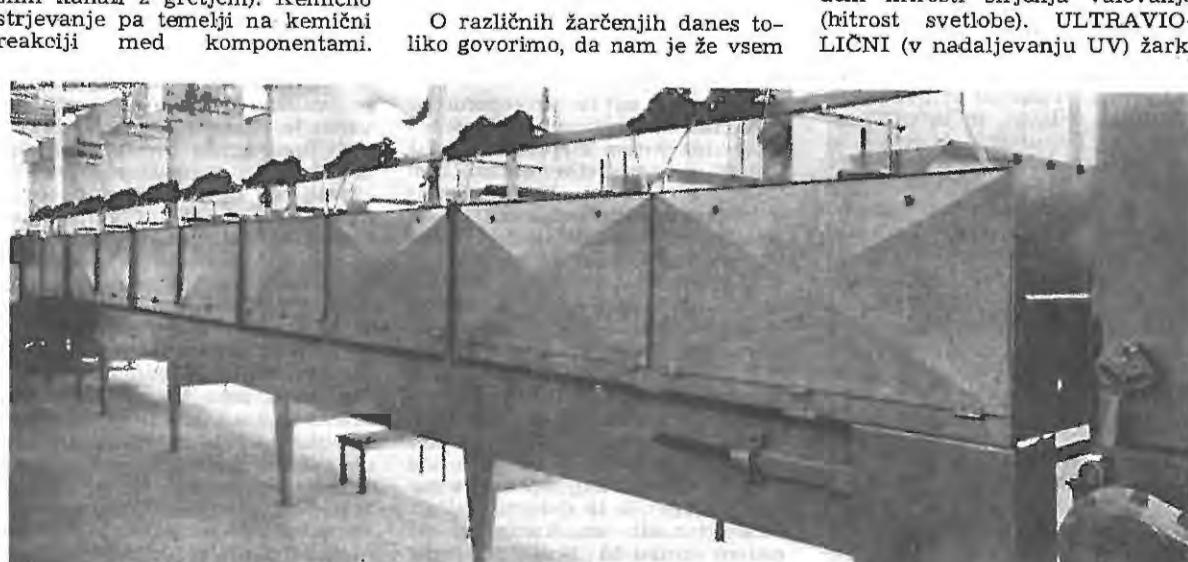
- nanačinalni stroj, valjčni na nos 25–30 g/m²,
- sušenje z UV žarki 30 sek.,
- vmesno brušenje,
- polivalni stroj 120–150 g/m²,
- sušenje z UV žarki 180 sek.,
- brušenje.

Take površine je nato mogoče obdelati s klasičnim poliestrom za VS.

Cena takih lakirnih prog je med 150.000 in 200.000 DM. Kljub razmeroma visoki ceni in novosti, ki se ni podrobnejše obdelava, so nemški proizvajalci pohištva nabavili že precej takih naprav predvsem za »špaht« postopek.

Razvoj na področju lakiranja pa odkriva še nove možnosti za strjevanje laka. To je strjevanje laka z uporabo elektronskega curka. Ta možnost je še v razvojni stopnji, vendar lahko v letu dveh zavzame obseg, kakršnega je sistem z uporabo UV.

J. Resnik

Del sušilnega kanala, opremljenega z UV napravo

Sejem v Kölnu

(Nadaljevanje in konec)

Če nadaljujem članek iz prejšnje številke Obzornika, potem bi moral dodati, da je kôlnski sejem dejansko največja evropska revija pohištva. Na tem sejmu je bilo predstavljeno pohištvo vseh kontinentov, od nacionalnih stilov, do najmodnejših smeri oblikovanja. Kljub temu, da je sejem komercialnega pomena, je treba poudariti, da se na specializiranih sejmih redko vidi taka množica obiskovalcev kot ravno na kôlnskem pohištenem sejmu. Tu se zares stekajo vse poslovne niti iz celega sveta.

Brest se je na tem sejmu predstavil z dnevnim sobo ALEKSANDRA in s stilno sobo Y-90. S temi proizvodi smo se prvič samostoj-

no predstavili prav na tej razstavi. Ostale proizvode smo resnejšim interesentom pokazali s katalogi in prospekti.

Ugotoviti je potrebno, da je bilo za naše pohištvo ogromno zanimanja, predvsem za omare in stilno pohištvo, medtem ko za ostalo sedežno pohištvo ni bilo takega zanimanja. Največ zanimanja so pokazali kupci iz Nemčije, Belgije, Danske, Avstrije, Skandinavije, manj pa iz Francije in južne Evrope. Kot zanimivost naj navedem, da so uradno ponudbo zahtevali tudi Japonci.

Kljub temu, da je bilo fiksni sklenjeni le za okrog 50.000 dolarjev (sedežne garniture Y-70 in stoli M-5368), lahko z govorstvo trdimo, da je naš nastop

na tem sejmu uspel. Vzpostavljeni je mnogo novih kontaktov z raznimi kupci iz skoraj celotne Evrope. Naše ponudbe, ki se sedaj pošiljajo, pa bodo dale vsaj začetne pozitivne rezultate.

Pri vsem tem pa je treba podariti dejstvo, da se je večina naših razgovorov končala pri cenah. Naše cene so še vedno previsoke za zahodna tržišča. Pri tem mo-

ramo upoštevati, da so zaporne carine zelo visoke in pa to, da so naše cene glede na velik porast cen reproducijskih materialov tudi močno porastle. Oba momenta nam onemogočata plasma naših izdelkov na zahodna tržišča. Naj navedem primer: dve nemški firmi sta se odločili, da bi kupovali omare ALEKSANDRA, vsaka firma okrog 100 kosov mesečno.

J. Mele

Del razstavnega prostora z izdelki našega podjetja na sejmu v Kölnu, za katere je vladalo med obiskovalci veliko zanimanje

Montaža »Dispo sistema« za vodenje proizvodnje

Za bralce Brestovega obzornika ni nobena skrivenost, da pripravljamo v Tovarni pohištva Cerknica nov način vodenja proizvodnje. Že lansko leto sta bila napisana dva članka o novem »DISPO SISTEMU«, za katerega smo se odločili, da ga osvojimo. Moj namen danes ni obrazložitev »Dispo sistema«, ker je bilo načelno že obrazloženo, kaj nam prinaša ta novi sistem in kaj od njega pričakujemo.

To danes so dela pri osvajjanju »Dispo sistema« že lepo napredovala. V decembri in januarju smo dobili vso notranjo opremo in pripravljali vse potrebno za montažo. Dobili smo stroj »ORMIG« za razmnoževanje in električni pisalni stroj IBM za pisanje matric. Ta stroja sta osnova za razpisovanje delovne dokumentacije.

V prostoru, ki je predviden za vodenje proizvodnje, sta izdelani predelno steno, na kateri bo montirana planska tabla. »Dispo sistem« zahteva, da so vsa delovna mesta ali skupine delovnih mest povezane z oddelkom za vodenje

proizvodnje. To delo je prevzelo podjetje TEGRAD, ki že končuje z izdelavo vseh telefonskih zvez z oddelkom za vodenje proizvodnje. Ker ima vsako delovno mesto direktno zvezo z oddelkom za vodenje proizvodnje, je bilo potrebno speljati v centralo telefonske z 800 žičami.

Do konca februarja bo montaža vseh pripomočkov za vodenje proizvodnje končana. Tehnološka služba že pripravlja koncepte tehničkih listov in normativne dokumentacije. Čeprav so dela za pripravo dokumentacije nekoliko v zastanku, pričakujemo, da bo teh-

nološka služba do 15. marca pripravila toliko dokumentacije, da bomo lahko začeli poizkusno z vodenjem proizvodnje po novem »Dispo sistemu«.

Vsi delavci z zanimanjem spremljajo to delo. Ker pa niso še seznanjeni z novim sistemom proizvodnje in ne znajo pravilno koristiti montirane naprave, bo potrebno celotni kolektiv podrobno seznaniti z nalogami posameznikov v novem sistemu za vodenje proizvodnje. To je potrebno predvsem zaradi tega, ker uspeh novega sistema vodenja proizvodnje ni odvisen samo od strokovnih služb, pač pa od celotnega kolektiva.

J. Lipovec

Uspešen start pripravnikov

Prvi diplomanti dislociranega oddelka Tehničke srednje šole lesne smeri v Cerknici so končali šolanje in se zaposlili kot pripravniki v poslovnih enotah Bresta. V TP Martinjak je prišlo osem pripravnikov, od tega pet žensk in trije moški. Po nekaj mesecih uvajjalnem delu je že mogoče ugotoviti njihovo sposobnost in znanje, ki so si ga pridobili v šoli in izpopolnili s prakso. Lahko trdim, da se je večina pripravnikov dobro znašla v praksi in lahko pričakujemo, da bodo dobrimi strokovnjaki.

Ugotavljamo, da smo uvažljive programe v delo pravilno sestavili, saj mora vsak pripravnik spoznati organizacijo dela v vseh oddelkih in službah tovarne in praktično opravljati delo na delovnih mestih. Pri tem je kaj kmalu mogoče ugotoviti, na katerem delovnem mestu ima pripravnik večje uspehe in zanimanje za delo, kar nedvomno mnogo pomaga pri odločitvi za končno razporeditev na delovno mesto. Zavedamo se namreč, da nam še vedno primanjkuje izšolanih strokovnih kadrov, saj je po sedanji organizaciji kar 37 takih delovnih mest, na katerih ni ustreznih strokovnih kadrov. Zato se ne bo težko odločiti, kam zaposlititi posameznega pripravnika. Če pa upoštevamo, da modernizacija in nova organizacija dela zahtevata

še več strokovnih kadrov, bo še veliko več delovnih mest zahtevalo izšolane strokovne kadre, ki jih bomo dobili iz vrst pripravnikov.

Uvajanje pripravnikov v delo ni prepričeno samo njihovi iznajdljivosti in znanju, temveč mora biti mentor vsakemu pripravniku vedno na voljo, mu dajati napotke, ga usmerjati pri delu in spremljati njegove delovne uspehe.

Ko pripravnik v grobem spozna delo na vseh delovnih mestih v poslovnih enotah, ga je treba dati na specializacijo na tisto delovno področje, kjer je dotlej imel največ uspeha in ga tisto delo tudi najbolj veseli.

Pripravniška doba je za vsakega začetnika določena za dobo šestih mesecev. Dokončna razporeditev na delovno mesto s prevzemom dela in odgovornosti pa ni odvisna od opravljenega časovnega obdobja in znanja. Zato je lahko nekdo razporen na delo in prevzame odgovornosti že pred iztekom šestmesečnega uvajjalnega obdobja, lahko pa se mu pripravniški staž, če dela še ni obvladali ali pokazal dovolj sposobnosti, podaljša na več kot šest mesecev.

Konec na 6. strani

Pred volitvami v naše samoupravne organe

Te dni se izteka mandat samoupravnim organom podjetja. Novi statut, ki ga sprejema centralni delavski svet in temeljni zakon o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja nasilita v razpis volitev v naše nove samoupravne organe podjetja.

Mandatna komisija pri centralnem delavskem svetu je pripravila za obravnavo in sprejem predlog razpisa volitev v organe samoupravljanja. Po tem predlogu naj bi bile volitve na Brestu 27. marca 1970.

Predlog najavlja volitve v centralni delavski svet, v katerega volijo vsi delavci Bresta, volitve v delavske svete poslovnih enot Tovarne pohištva Cerknica, TPM, TIP in TLJ, Svet posl. enote SKS bo izvoljen do tega časa in ga bodo sestavljali predsedniki delovnih skupnosti sektorjev skupnih strokovnih služb.

Bazenska žaga po predlogu novega statuta nima delavskoga sveta, zato njegovo funkcijo prevzame zbor delovne skupnosti, ki naj bi po predlogu izvolil do 27.

Novi cenik del za odpremne delavce

Na zahtevo upravnega odbora so akorde za odpremne delavce popravili in izdelali nove. To je bilo potrebno zato, ker skoraj vsa transportna dela opravlja viličar in je skladščenje izdelkov zaradi tega in zaradi rekonstrukcije drugega.

Stari normativi so ostali za ročno nalaganje izdelkov na kamion. Sem sodijo vsi izdelki, razen glasbenih omaric. Normativi se niso spremenili zato, ker ni mogoče vedno opravljati transporta z viličarjem ali pa so izdelki vskladščeni tako blizu nakladalne rampe, da jih je mogoče nalagati neposredno na kamion. Stari normativi so ostali tudi za parenje izdelkov (Florida, Living, Daniela).

Novi normativi so izdelani za — nalaganje kartonov oziroma izdelkov na palete, in sicer vseh, ker se to delo opravlja takoj pri vstopu iz pakirne v skladisču.

— nalaganje kamiona, in sicer tedaj, kadar transport palete od njenega mesta v skladisču do nakladalne rampe opravlja viličar,

— raztovarjanje kamiona (stoli, tapete, ležišča), kadar nalaga direktno s kamiona na paleto in opravi transport viličar.

Za vezanje palet je čas zmanjšan, medtem ko je ostalo nalaganje glasbenih omaric na kamion z viličarjem nespremenjeno.

Odpravljeni so vsi akordi za ročni prevoz izdelkov iz pakirne v skladisču.

Nov je tudi normativ za vozniška viličarja. Ta naj bi veljal za stanje, kakršno je za sedaj v

skladisču, piše pa naj ga samo tisti delavec, ki je upravljal viličarja.

Vsi normativi so izdelani po istem sistemu, kot so bili do sedaj, ker je to preprostejši način, obenem pa tudi dovolj razumljiv, saj ga uporablja vsa tovarna.

Natančnost in pravočasno beleženje opravljenega dela pa bi moral redno nadzorovati vodja oddelka.

M. Urbanc

Ceprav opravlja transportna dela viličar, morajo delavci večkrat prijeti tudi z rokami

Predlog občinskega proračuna za l. 1970

Če sodim po nekaterih priložnostnih razgovorih, potem ugotavljam, da naši delavci, še manj pa ostali občani, zelo malo vedo o tem, od kod in kako se zbirajo sredstva za pokrivanje občinske splošne potrošnje, koliko teh sredstev se zbere in koliko jih posamezen koristnik troši. Zato sem se odločil, da napišem članek, v katerem bom skušal bralcem Obzornika seznaniti, kako je s to zadevo. Mnogo ljudi se razburja, češ, zakaj plačujemo obveznosti, drugi spet negodujejo, češ, morali bi napraviti to in to, pa se ničesar ne stori. Vse to pa se največkrat dogaja zato, ker ljudje ne vedo, za kaj se uporabljajo sredstva, ki se zbirajo v proračunu občine.

Ze od nekdaj velja, da iz sklede lahko vzameš toliko, kolikor je v njej. Če ta pregovor drži in trdim, da drži, potem iz občinskega proračuna lahko financiramo toliko, kolikor sredstev se v ta namen zbere v občini. Sredstva se zbirajo na dva načina, s prispevki in davki.

Prispevki so vse tisto, kar se plačuje od dohodka. Delavci plačujejo prispevki v občinski proračun po stopnji 4,74 = od bruti osebnih dohodkov. Če kdo ne ve, kaj je bruti osebni dohodek, naj pojasnim še to. Vsi, ki smo v rednem delovnem razmerju, uživamo zdravstveno in pokojninsko zavarovanje. Za zdravstveno zavarovanje plačujemo 5,2%, za pokojninsko pa 12,90%, za proračun federacije 2,7%, za proračun republike 1,51%, za republiško izobraževalno skupnost 3,26%, za stroške varstva 1,8%, za zaposlovanje 0,2%, za stanovanjsko izgradnjo 4% in za Skopje 1%. Če vse to seštejemo, ugotovimo, da od vsakih 100,00 zasluzenih dinarjev plačujemo 37,31% za prispevke ali 37,31 dinara.

Od 100,00 zasluzenih dinarjev dobimo torej v kuverti le 62,69 dinarjev. Brutni osebni dohodek je torej 100 din, neto pa 62 dinarjev. Podobno kot delaveci iz osebnega dohodka plačujejo kmetje od katastrskega dohodka. Za III. skupino katastrskih občin plačujejo kmetje 10% prispevka, za IV. skupino pa 4%. Od dohodka iz gozdova pa (vrednost sečnje na panju) 25%.

Med prispevke štejemo tudi prispevki iz dohodka obrtnih dejavnosti, intelektualnih storitev in od dohodka iz naslova avtorskih pravic.

Druga velika kategorija dohodkov za občinski proračun so davki. Davke navadno pobirajo posredno. Davek za maloprodajo je za našo občino določen v višini 4%. Davek plačujemo tudi na alkoholni pijače. Od piva 0,70 din od litra, od vina 1,50 din, od posebnih (penečih vin) 4,00 din in od žganj pijač 6,00 din od litra. Poleg omenjenih davkov na prostem pobirajo še davke na dohodek od stavb, premoženja in premoženskih pravic, davek na dohodek od iger na srečo in dopolnilnega dela drugih.

Tretja vrsta dohodka so takse. Takse se delijo na upravne, sodne in turistične. Upravne takse se plačujejo pri registraciji motornih vozil, potnih listin in podobnih listin, ki jih potrebujejo občani. Sodne takse najbolj poznajo tisti, ki se srečujejo s sodišči, zato jih ne bom podrobnejše opisal. Turistične takse pa pobirajo pri nočtvah. Vsak, ki prenoči v naši občini, plača 1,50 din turistične takse.

Iz vseh treh vrst dohodkov predvidevajo, da se bo v letu 1970 zbralovo (v dinarjih):

prispevki	5,390.000
davki	2,985.000
takse	345.000
premesena sredstva iz leta 1969	636.000
Skupaj	9,350.000

Toliko torej o dohodkih. Na prvi pogled kar lepa številka. Skoraj milijarda starih dinarjev. Koliko novih delovnih mest bi s tem denarjem lahko odprli? Dejstvo je, da je znesek na videz visok, vendar ko spoznaš, kaj vse je treba financirati iz proračunskega dohodka, ugotoviš, da za marsikatero zelo potrebno stvar, naj si bo komunalnega ali socialnega pomena zmanjka denarja.

Poglejmo torej, koliko sredstev posamezna dejavnost rabi oziroma, kaj predlog proračuna predvideva.

1. SOLSTVO

V letu 1969 je šolstvo dobilo 382 milijonov starih dinarjev, in sicer iz občinskih proračunskih

sredstev 325 in z dotacijo Republike izobraževalne skupnosti 57 milijonov dinarjev. Predlog za leto 1970 predvideva, naj bi šolstvo dobilo 465 milijonov din iz proračunskih sredstev občine in 73 milijonov din z dotacijo Republike izobraževalne skupnosti. Sredstva za šolstvo naj bi bila torej za več kot 40% višja. Naj povem še to, da se s temi sredstvi financira vse osnovno šolstvo občine, ki zajema pet osnovnih in pet podružničnih šol, v katerih se šola 1870 otrok.

Prav gotovo vsi soglašamo s tem, da je šolstvo zelo pomembna dejavnost. Menim pa, da bi se morala tudi ta poraba gibati v okviru realnih možnosti in sorazmerij. Takšen skok, kot ga predvideva letoski proračun, je prav gotovo vreden pomislekov; če ne še več, zdi se, da je močno pretiran. Menim, da bi moralo šolstvo iz teh sredstev izločiti vsaj 70 do 80 milijonov din za investicije, to je za šolo v Starem trgu in telovadnicu v Cerknici. Če Temeljna izobraževalna skupnost teh sredstev ne izloči, potem nima moralne pravice zahtevati od gospodarstva novih dodatnih sredstev v te namene.

Ce bi še naprej tako opisal vsako postavko kot šolstvo, bi vzel preveč prostora, zato bom pri naslednjih postavkah citiral le dejavnost in znesek (v dinarjih):

kulturno-prosvetna dejavnost	75.000
socialno skrbstvo	748.600
zdravstveno varstvo	243.740
komunalna dejavnost	360.070
državni organi	2,282.786
narodna obramba	120.000
pomoč krajevnim skupnostim	100.000
družbeno politična dejavnost	260.000
negospodarske investicije	337.700
gospodarski posegi	41.855
proračunske obveznosti iz preteklih let	15.000
rezervni sklad	47.000
tekoča proračunska rezerva	25.249
Skupaj	9,355.000

Da bo stvar razumljivejša, bom vseeno na kratko opisal, kaj posamezna postavka pomeni oziroma, kaj vse se iz posamezne postavke financira.

Iz sredstev, določenih za socialno skrbstvo, se dajejo stalne podpore ostarelim in onemoglim, ki nimajo lastnih sredstev za preživljanje. Teh je v naši občini 113. Poprečna mesečna podpora znaša 85,00 din. Iz teh sredstev se plačajo tudi oskrbne za odrasle v domovih za onemogle. Takih oskrbovancev je 25. Enako število otrok je v domovih za duševno in telesno prizadete. Oskrbovalnine v domovih so precej visoke, saj znašajo od 620,00 din do 950,00 din mesečno. Iz teh sredstev se plačajo tudi priznavalnine za borce. V naši občini prejema 121 upravičencev priznavalnine v poprečnem znesku 125,00 din. 68 otrok padlih, umrlih in živečih borcev prejema mesečno podporo pri šolanju itd.

Iz sredstev, ki so namenjena za zdravstveno varstvo, se financirajo stroški zdravljenja v bolnišnicah za nezavarovane in nepremožne osebe. Teh je čez 90. Poleg tega pa še preventivna zdravstvena služba, zatiranje naležljivih bolezni in podobno.

Znano je, da mora cesta IV. reda vzdrževati občina. V naši občini imamo 120 km takih cest.

Pod postavko državni organi so mišljeni stroški občinske uprave, sodišča, javnega pravobranilstva in tožilstva, zemljišča knjiga, notranja uprava (milica) in drugi podobni stroški. Skupaj to znesi več kot 228 milijonov starih dinarjev. Ne vem, če je v tej postavki vse najbolj smotreno, potrebno in racionalno. Samo sodišče stane skoraj 28 milijonov din. Menim, da bi morali stroške sodišča kriti tisti, ki ga rabijo. Tudi sredstva za občinsko upravo niso majhna. Vprašanje je, ali se ta sredstva trošijo dovolj smotorno, ali ne bi moglo kaj racionalizirati in modernizirati. Predvsem slednje bi bilo potrebno, ker delati vse peš, postaja najdražje.

Za krajevne komunalne probleme predračun predvideva 10 milijonov starih dinarjev dotacija krajevnim skupnostim. Glede na zelo perečo komunalno problema-

da, če se obesiš na proračun, uporabljajo to metodo.

Upam, da sem bralcem vsaj malce približal problematiko v občinskem proračunu in obenem vsaj malo pojasnil tistim, ki o tej zadevi niso dovolj vedeli. Preveč je vsega, da bi lahko vsako zadevo podrobnejše opisal. Če so vam take in podobne informacije všeč, sporočite uredniškemu odboru, pa bom o tem in podobnem lahko še pisali.

T. Kebe

Povečani rezultati v l. 1970

Nadaljevanje s 1. strani
hišva, prodanega v Jugoslaviji. Za uspešno realizacijo tako postavljenega plana prodaje bomo organizirali lastna predstavnosti, razširili potniško mrežo in povečali propagando.

25% POVEČANJE DOHODKA

V letu 1970 smo priča novim inflacijam, tako so v planu upoštevana povečanja nabavnih cen surovin nasproti letu 1969 za 31% in cen reprodukcijskih materialov za 20%.

Uspešno izvršena rekonstrukcija proizvodnih kapacetov bo s povečano proizvodnjijo kompenzirala povečanja teh stroškov, tako da bo podjetje v letu 1970 povečalo dohodek na 55,4 milijone dinarjev oziroma za 25%.

Osebni dohodki se bodo v letu 1970 povečali predvidoma za 10%.

Z uspešnostjo finančnih rezultatov so neposredno povezana obratna sredstva. Plan predvideva, da bomo za uspešno dokončanje investicije iz lastnih sredstev in uspešen plasma izdelkov potrebovali 15 milijonov dinarjev dodatnih obratnih sredstev. S poslovno banko smo že v razgovorih za uveljavitev naših zahtev.

D. Mlinar

KAKO JE S POPRAVILOM CESTE UNEC—GRAHOVO

Kdor se je zadnje čase vozil po notranjski cesti od Unca skozi Rakov in Cerknico do Grahovega, je lahko ugotovil, da je zima naredila svoje. Na posameznih odsekih je asfaltna prevleka tako razpokana in deformirana, da je skorajda več ni. Tudi na ostalih odsekih je izredno slaba, zime pa še ni konec. Po takci cesti bi bil promet oviran, zlasti pa nevaren, zato bo treba cesto popraviti.

Zanimal sem se, ali so kakšne možnosti za solidnejše popravilo tega odseka, ki je zdaj, po preureditvi ceste Bloška polica—Lož, najslabši. Po informacijah, ki jih imam, so sredstva za obnovo in preureditve tega odseka zagotovljena. Držimo pesti, da bodo ob pravem času na voljo in, da bi Cestno podjetje pričelo takoj z deli, ko bodo za to ustrezni pogoji. Po predračunu bo obnovitev in preureditev stala okrog 300 milijonov starih dinarjev. Sredstva bo zagotovilo Cestno podjetje.

Upajmo torej, da se bodo zagotovila uresničila in da bomo dobili nove kilometre kvalitetnejšega asfaltnega traku.

Pogled na novo zapornico pri Veliki Karlovici

Zapornica deluje

10. januarja letos so delavci SGP Gradišče v Cerknici prvič spustili zapornico pred novo izkopanim rovom blizu Velike Karlovice na Cerkniškem jezeru. Gladina jezera je bila na koti 549,70 metra. Da bi imeli nazorno predstavo, naj povem, da je bilo 70 cm vode na travniku pred Veliko Karlovico ali pred novim rovom.

Skrumno dejevje je potem omogočilo, da se je gladina jezera do 19. januarja dvignila za 58 centimetrov. Ob tolikšni vodi pa je bilo treba zmeriti pretok oziroma odtok vode skozi novi odtok. To so opravili 19. januarja, in sicer tako, da so dvignili zapornico, nato pa so strokovnjaki Hidrometeorološkega zavoda SRS iz Ljubljane merili. Zapornico so potem zopet zaprli, da bo poskus ojezeritve tekel normalno. Spomladi bo treba meriti še dvakrat na drugih kotah vodostaja Cerkniškega jezera.

T. Kraševac

Uspešen start...

Nadaljevanje s 5. strani
Ko mentor meni, da je posamezni pripravnik pokazal dovolj sposobnosti in znanja, mora pred komisijo opraviti poseben izpit. Ce izpit ne opravi, se mu pripravniški staž še podaljša.

V Tovarni pohištva Cerknica so te dni uspešno opravili pripravniško dobo lesnoindustrijski tehniki Mirko Urbas, Jožica Košir, Romana Štrifof, Darinka Štrifof in Tončka Kovačič. Tako so postali enakovredni člani delovne skupnosti in bodo razpojeni v vsak na svoje delovno mesto.

Zaključni izpit je pokazal, da so si pripravniki v šestmesečni pripravniški dobi pridobili dovolj izkušenj za samostojno delo. Zaključni izpit pripravnikov je tudi pokazal, kako ustrezni je pripravniški staž, ki od pripravnika zahteva, da mora v tem času obiti vsa najbolj značilna delovna mesta in se v praksi spozna z vsemi poglavitim deli svojega poklica in stroke. J. Klančar

Uredniški odbor na Dunaju

Pisalo se je še 1969. leto, ki je upravni odbor podjetja odobril uredniškemu odboru, da odpotuje na tuje in tam vidi, kako so urejene informacije delavcev, zlasti še, kako je s časopisjem, vsaj mesečnim, kot je naš Brestov obzornik.

Izbrali smo podjetje WIENERWELLAPE z Dunaja, ki je hkrati naš dobavitelj.

Iz Cerknice smo odpotovali s polurno zamudo. Eden od skupine je zaspal, pa saj ni čuda, odhod je bil objavljen za 1 uro po polnoči. Ves čas ni bilo snega, to noč pa je prav ob 1. uri začel padati tako, da je že kazalo, da s potovanjem ne bo nič. Pa kar šlo je — mini avtobus je junaško premagali sneg in, kot bi mignil, že smo bili v Ljubljani, Celju, Mariboru, Gradcu, prva postaja je bila v Brucku. Od Trojana naprej ni bilo več snega, šlo je kot po maslu. V Brucku smo se razšli po mestu, ta je iskal šilce žganja, drugi čaj z limono, tretji so ogledovali izložbe ali opazovali prvi jutranji vrvež v tem majhnem, vendar še kar prijaznem mestecu ob Muri. Ura je hitro minila. Že smo na poti proti Dunaju. Ne bi bili Kranjci, če se ne bi ustavili pri obcestni gostilni pred začetkom avtoceste. Veselo so odmevale Avsenikove viže tisti dan po naši poti, saj so avtomati še dolgo po odhodu igrali Oberkrainerje, kot jim tam rečijo. Avtocesta do Dunaja, kakšnih petdeset kilometrov.

Mini — mercedes je dajal vse od sebe. Šofer Maks je pritiskal pedal do dna in prej, kot smo se zavedli, smo že bili na Dunaju ali prav rečeno, na odcepku k tovarni WIENERWELLAPE. Tu smo se javili in dogovorili za popoldanski ogled tovarne in razgovore. Vmesni čas smo porabili za nastanitev, ki je bila skoraj v centru Dunaja.

Ogled tovarne bo ostal vsem udeležencem globoko v spominu. Organizacija, produktivnost. Ogledali smo si potek proizvodnje od surovin do končnih izdelkov. Veliki stroji vseh mogočih vrst spremnijo papir v večslojno lepenko, ki jo drugi režejo — zarezajo, prepogibajo, lepijo ali spašajo. Za štetje posameznih kosov izdelkov uporabljajo elektronske števce. To je nujno, kam pa bi prišli, če bi točno šteli posamezne kose. Plačevanje delavcev je urejeno z urno postavko, premija je malenkostna. Vkljub taki stimulaciji je produktivnost, vezana na avtomatske proge, zelo velika. Vprašali smo to in ono, pri tem pa zvedeli, da delavci dobivajo zgolj instrukcije in informacije o delovnih naloga. Sindikat od časa do časa sklice sestank, ki pa je bolj samemu sebi namen. Kako daleč od naših sestankov ekonomskih enot, našega informiranja, pa naj si bo, kadar gre za nove samoupravne akte, druge važne zadave in da pri tem ne pozabimo na BRESTOV OBZORNIK. Res, premožno znamo izkorisčati možnosti informacij, katere nam omogoča samoupravni način vodenja podjetij.

Nočna vožnja in dolga pot od doma do Dunaja je junake te odprave toliko izmučila, da je večina najbolj cenila počitek. Nekaj tovarišev je odšlo na pivo in dunajske šnice, pa zakaj ne — jej in piju tisto, kar je v deželi kjer si, izvirno.

Druži dan je bil namenjen ogledu trgovin s pohištvo, ogledu mesta in posebno zanimivih zgradb. Časa je le malo, kje je čas za ogled muzejev, akvarijev, znamenitih cerkva in drugih turističnih zanimivosti.

V razgovoru smo zvedeli, da avstrijski trgovci s pohištvo, pa tudi velike blagovne hiše, kupujejo od naših podjetij le manjše dele pohištva, največ pa omarice za čevlje, ki so dobre in še kar poceni. Slabo pozorno naše možnosti. Dogovorili smo se, da pošljemo več propagandnega materiala in cencike. Toda kaj — tudi tu gre za prevelike zaporne carinice ali prenizke premije z našo strani.

Bežen skok skozi bogato mesto ob Donavi, središče nekdanje Avstroogrške države nam je pokazal, koliko je bilo treba dati temu središču, da je zraslo do takih razsežnosti. In kdo je dajal? Odgovor je lahek: vsi tisti, ki so se 1918 naveličali dajati in se osamosvojili. Ogromni muzeji, gledališča, zbornice, palače, vse to daje mestu posebno podobo. Med znamenitostmi smo obiskali Donauturm, to je čez 200 m visok okrogel stolp. V višini 165 m je kavarna in restavracija. Tu smo sedeli toliko časa, da se je ka-

varna zavrtela okrog svoje osi, mi smo pa medtem pili kavo in razgledali celotno panoramo Dunaja. Res interesantno — 165 m nad Dunajem se vrtiš in opazuješ mesto (v meglji). In če je jasno?

Druža znamenitost smo videli v Schönbrunnu. To je bila od Marije Terezije naprej cesarska palača. Na ogromnem dvorišču ne odmevajo več koraki grenadirjev. Z letom 1918 je konec cesarske blišča. V ogledovanju soban — okrog 140 menda ali komaj 10% vseh v Schönbrunnu smo videli njihove cesarske viso-

kosti od Marije Terezije do njenih hčera, vse cesarje do Franca Jožefa (na slikah seveda). Ubivali smo, kje je hodil Martin Krpan, kje je stala cesarska lipica, kje je bil boj z Brdavcem. Hudomušnosti ni manjkalo pri tem ogledovanju, ki pa je bilo zanimivo. Videli smo veliko stilnega pohištva, pa kaj, ko ima večina francoski akcent.

Dan je hitro minil. Že je tu večer in priprave za odhod drugo jutro. Dunaj je tudi zvečer lepo mesto. Razsvetljave ne manjka. Dunaj je velemesto.

Panorama Dunaja: spredaj mestno gledališče, zadaj znana Štefanova katedrala

OBČNI ZBOR

GASILSKEGA DRUŠTVA TOVARNE POHISHTVA CERKNICA

Gasilci Tovarne pohištva Cerknica so imeli 8. februarja svoj redni letni občni zbor. Na njem so izvolili novo vodstvo, analizirali delo društva v preteklem letu in si zastavili naloge za leto 1970.

V bogati razpravi so opozorili na številne težave, ki ovirajo normalno delovanje društva ter nazakali njihove rešitve. Ugotovili so:

— Gasilska shramba je na zelo neprimernem kraju. Preveč je oddaljena od vodnih virov, kar bi ob morebitnem požaru močno zmanjšalo hitrost posredovanja. Se večja težava pa je v tem, ker nimajo stolpa za sušenje gasilskih cevi. Ker jih morajo sušiti na mestih, ki za to niso primerna, cevi zelo hitro propadajo. Razumljivo je, da med drugim povzroča to tudi večjo gospodarsko škodo. Pomanjkanje ustreznega sušila za gasilske cevi močno zavira tudi delo gasilcev; ker nimajo ustrezone naprave za sušenje, ne smejo organizirati toliko mokrih gasilskih vaj, kot bi bilo potrebno.

— Sedanji načrti za gašenje zgradb in naprav poslovnih enot na področju Cerknice ne ustrezajo več. Neuporabni so postal predvsem zaradi številnih sprememb v graditvi in opremi proizvodnih prostorov ob lanski rekonstrukciji. Pa tudi sicer so nepopolni, saj ne vsebujejo podatkov o gašenju začetnih požarov, gašenju zahtevnejših strojnih naprav, kot so sušilni kanali itd., ki bi bili izredno pomembni za usposabljanje gasilcev.

— Strokovnost gasilcev je še vedno na razmeroma nizki ravni. Bolj kot doslej bi morali poskrbeti zlasti za strokovno usposabljanje poveljniškega kadra in novih članov društva. Med letom bi morali organizirati tečaj za izprashene gasilce, poslati najboljše gasilce na podčastniški tečaj, organizirati več strokovnih predavanj in podobno. Morali bi imeti tudi

več organizacijsko in strokovno dobro pripravljenih gasilskih vaj, od teh vsaj eno skupaj z okoliškimi gasilci.

— Delavce, ki delajo v proizvodnji, bi morali natančneje poučiti, kako naj ravnajo v primeru požara, o važnejših preventivnih ukrepih, o uporabi priročnega gasilskega orodja in podobnem. Več pozornosti bi morali posvetiti zlasti ustreznemu usposabljanju žensk, ki so ob požarih manj razsodne kot moški. Poskrbeti bi morali tudi za ustrezejšo kadrovsko razpredelitev galicev; v vsaki delovni enoti in v vsaki delovni izmeni bi moral delati vsaj dva aktivna člena gasilskega društva.

— V društvo bi morali pritegniti več mladih delavcev, strokovnjakov s srednjo, višjo in visoko izobrazbo ter žensk. Te težave spremlijajo društvo že več let. Nekaj uspehov je bilo samo z vključevanjem mladih. Društvo jih je pritegnilo predvsem s tem, da so sodelovali na gasilskih tekmovanjih. Zato kaže takšno aktivnost še izpopolnjevati. Teže je z vključevanjem strokovnjakov in drugih vodilnih delavcev. Kaže, da bi morali to vprašanje reševati skupno z organizacijo civilne zaščite. Isto velja za vključevanje žensk, saj bi nam ženska desetina koristila predvsem, če bi prišlo do vojne.

— Povečati bi morali tudi aktivnost štaba civilne zaščite pri podjetju. Gasilci so ga že lani opozorili, da povzroča razporeditev gasilcev po drugih službah, kot so obvezčevalna, tehnično reševalna in drugih, zmedo ob akcijah. Kljub temu to vprašanje še vedno ni zadovoljivo rešeno. Zato

se mora novi upravni odbor gasilskega društva tesneje povezati s tem organom in rešiti še druga vprašanja v zvezi s tem, na primer akcijsko sposobnost gasilcev v vojnem času in drugo.

Na občnem zboru so govorili tudi o drugih aktivnostih društva v preteklem letu. Ugotovili so, da je bilo posebno na področju preventivne in operative premalo storjenega. Manj kot predlansko leto je bilo zlasti organizacijsko in strokovno dobro pripravljenih gasilskih vaj. Krivda za to, ki je ni mogoce v celoti opravičiti z rekonstrukcijo Tovarne pohištva, zadene predvsem premajhno aktivnost, pa tudi nesposobnost ponovljniškega kadra. Zelo aktivna pa je bila tekmovana desetina. Na vsakoletno tekmovanje gasilcev iz podjetij BREST, MARLES, MEBLO in STOL se je zelo dobro pripravila. Temu primeren je bil tudi uspeh na tekmovanju, ki je bilo tokrat v Mariboru. Naši gasilci so, kot vemo, zmagali.

Več kot predlansko leto pa je bilo napravljenega, kar zadeva nabavo sodobnejše gasilske opreme. Nabavljenih je bilo kar 38 ročnih gasilskih aparatorov z učinkovitejšimi gasilskimi sredstvi (CO₂ in na prahu), dva izolirna dihalna aparata, več kot 400 m gumiranih gasilskih cevi in drugo. Tečaj za gasilske strojnice, ki ga je organizirala Občinska gasilska zveza, je redno obiskovalo pet članov društva. Vsi so uspešno opravili tudi zahtevani izpit.

Sklenili so tudi, da se je treba vodstvu sindikalne podružnice TP Cerknica javno zahvaliti za podporo, ki jo je nudilo gasilske društvo.

Tehzave, ki jih je nakazal občni zbor, bi bilo treba odpraviti še letos. Posebno še tiste, ki se vlečejo že več let, na primer vprašanje gasilske shrambe. Pri tem bi morali dobiti gasilci več podpore od upravnih organov podjetja in strokovnih služb. Imovina, ki jo varujejo, je last celotnega kolektiva; dolžnost delovne skupnosti pa je, da jim pomaga.

V. Žnidaršič

Ko smo drugo jutro pogledali skozi okno, nas je iznenadil sneg. Bilo ga je kar 15 cm. Vse je stisnilo, kaj bo na Semmeringu, kako bomo prišli domov. Ceste po Dunaju so bile izplužene, tudi avtocesta je bila lahko prevozna. Ker je bila nedelja, je bila cesta polna avtomobilov s smučarji. Snega je bilo na cesti vse manj. Nekaj postankov in že smo sred popoldneva na meji. Pa naprej proti domu. Vso pot nismo imeli snega, glej ga spaka, ko smo zavili v Planini na levo, snega toliko, da smo skoraj orali. Sneg je padal v soboto, v nedeljo ga je že polna cesta vse do Cerknice.

Clovek se vpraša, pa kaj je to? To je nesposobnost cestnega vodstva, to je malomarnost odgovornih. Od Dunaja do Planine suha cesta — pri nas pa...

Tako se je končala pot uredniškega odbora na Dunaj. Bilo je zanimivo, prijetno, vlivlo pa nam je vsem moč za pisanje.

D. Trošek

Z občnega zbora občinskega sindikalnega sveta Cerknica

V začetku februarja je bil občni zbor Občinskega sindikalnega sveta. Na njem sem sodeloval kot član predsedstva. Pozorno sem spremjal vse, kar se je dogajalo na njem, in dobil vtis, da je bilo delo zelo konstruktivno in izčrpno. Razpravljalo je veliko delegatov. Izrekli so veliko pripombe in predlogov. Nedvomno jih je spodbudilo izčrpno in konkretno poročilo predsednika Občinskega sindikalnega sveta. V poročilu je tovariš Pakiž zlasti izčrpno analiziral notranjo zakonodajo, ki je v nekaterih naših delovnih organizacijah zelo slabo urejena.

Predsednik je v svojem poročilu tudi omenil, da je treba samoupravna določila natančno urediti prav sedaj, ko večina delovnih organizacij v naši občini sprejema nove statute. Tovariš Pakiž je v svojem poročilu poudaril, da mora biti samoupravljanje še bolj razvito in da mora angažirati pri upravljanju in reševanju problemov vse člane delovnih skupnosti. Poročilo je opozorilo na mnogo nerešenih vprašanj, ki zavirajo večji razmah gospodarskega in družbenega življenja v občini.

Skoraj vsi, ki so sodelovali v sproščeni razpravi, so načeli vprašanje, na katerega bodo morali sindikati biti v prihodnje še posebej pozorni, na oblikovanje notranje zakonodaje v smislu XV. ustavnega amandmaja. Veliko so govorili tudi o brezposelnosti.

Spričo modernizacije delovnih sredstev v večjih delovnih organizacijah je potreba po delovni sili čedalje manjša, delovna mesta, na katerih je bilo veliko ročnega dela, ukinjajo. Nedvomno je to tehnični napredek in edina pot k večjemu standardu.

Zato bodo morali odgovorni dejavniki v naši občini misliti na sistematično odpiranje novih delovnih mest, predvsem v obrtništvu, turizmu in gostinstvu.

Na podlagi predsednikovega poročila in izčrpne razprave smo sklenili:

- Za konkretni delo sindikalnih organizacij v delovnih organizacijah je treba nuditve več moči in se bolj povezati z občinskim in republiškim vodstvom sindikata.
- Občinski sindikat mora takoj preučiti, kako je z brezposelnostjo na območju občine. Treba je tudi izdelati dolgoročni program novih delovnih mest.

- Občinski sindikalni svet bo spremjal, kako se uveljavlja notranja zakonodaja v delovnih organizacijah in kako so jo uskladili s XV. ustavnim amandmajem. Proučeval in spremjal bo razvoj samoupravnih odnosov.
- Nadaljevati je treba z integracijskimi potekli zlasti tam, kjer so za to pogoji in ekonomske nove.

- Zavzemati se je treba za hitre reševanje stanovanjske problematike in zdravstvene preventivne, kar naj bi pripomoglo k boljšemu standardu vseh zaposlenih.

Konec na 8. strani

Obisk v otroškem vrtcu

Prek potoka, skrita sredi številnih hiš polpretekle arhitekture stoji večja, častitljiva hiša in v njej je dopolansko zatočišče najmlajših Cerkničanov.

Gerbičeva ulica, po kateri se pride do nje, je ozka, vijugasta in neurejena. Nobenega znaka ni, ki bi napovedoval otroški vršč, še tistega ne, ki bi bil na cesti prepozoren. Res je, da je hiša stara, pa bi mo-

rala vendarle imeti uglednejši in predvsem varnejši vhod na dvorišče.

Nenavadno mirno in tiko je bilo v vrtcu tistega dne. Njih, najmlajših, ni bilo slišati po hodnikih. Spali so.

V igralnici gojencev šolarjev sem našel vzgojiteljico Kraljevo, ki je s kleščami ščipala kose žice za dan žena. Pravzaprav za lutke, ki jih bodo gojenci podarili svojim ma-

ticam. Prišla je že voditeljica vzgojno-varstvenega oddelka pri osnovni šoli Cerknica Majda Šusteršičeva.

Od pol šeste do pol osme ure zjutraj se nabere vsako jutro v vrtcu približno 60 otrok vseh starosti, od dojenčkov do šolarjev 4. razreda. Tisti najmlajši zjutraj še malo pospijo, starejšim pa po prebujenju ni več do spanja. Začenja se nov dan, dan igranja, učenja in kdo ve česa

Poleg vsega tega bi bila dvoranica na voljo društvi in organizacijam za sestanke, občne zbrane in podobno.

Kaj sedaj delamo mladinci v prostem času? Dolgočasimo se, posedamo po lokalih, popivamo, pohajkemo in, ker ne vemo, kaj bi počeli, si izmišljamo najrazličnejše neumnosti. Te so bile doslej še majhne, vendar...

Vprašamo se, ali smo samo mladinci krivi, da je temu tako. Zavedamo se, da vse tisto, kar včasih počnemo, ni lepo in prav, toda želja po akciji nas žene v aktivnost te vrste, ker možnosti za drugačno aktivnost ni.

Zelimo si kulturno urejen mladinski klub, ki bo ponos nas vseh in bo neprimereno cenejši, kakor je vzdrževanje nekaterih naših vrstnikov v vzgojno-varstvenih zavodih ali pa zdravljenje alkoholikov.

Mladinci smo si že izbrali prostor, kjer naj bi bil mladinski klub. Ta prostor je sedaj skoraj popolnoma neizkoričen in propadan. To je DOM LJUDSKE TEHNIKE. Za obnovitev teh prostrov bi nujno potrebovali nekaj denarja, predvsem za nabavo materiala. Vsa druga dela, razen nekaj strokovnih opravil, pa bi opravili sami.

Kako si zamišljamo delo mladinskega kluba?

V mali dvoranici mladinskega kluba bi bilo vsaj enkrat tedensko poljubno-znanstveno ali kulturno predavanje. Enkrat ali dva krat tedensko bo dvoranica na voljo šahistom, vsako soboto pa bi bil v tem prostoru mladinski ples skupaj z različnimi družabnimi tekovanji. Poleg dvoranice bo tudi okrepčevalnica z brezalkoholnimi pičami, sendviči in kavo. Poleg tega pa tudi majhna pisarna, sanitarije in še en prostor, ki bo namenjen mirnejšim igram, prebiranjem časopisov in revij. Za red, čistočo in disciplino bo skrbel starejši človek, ki bo imel ključ in bo odgovoren za poslovanje okrepčevalnice.

Za program dela mladinskega kluba bo skrbel odbor, sestavljen iz vrst študentov in najaktivnejših mladincev.

Pustni torek pa ni samo na-

menjen »žalovanju« za pokojnim pustom, ampak tudi veselemu kli-

šu. Hiša se popolnoma umiri šele ob pol štirih popoldne. Prostori vrtca so po lanskem obnovitvi in napeljavi centralne kurjave, ki jo je plačala Temeljna izobraževalna skupnost Cerknica, dokaj prijetni in primerni za namen, ki mu služijo. V sedanje prostore bi lahko sprejeli še okrog 15 dojenčkov in 20 šolarjev. Meseca oskrbovalnina znaša od 140 do 170 din. V tej ceni je vrečunana topla malica in koso, ki ga pripravijo v lastni kuhinji. Najmlajšim so pred nedavnim nabavili novo opremo, posteljice in drugo, dedek Mraz na Brestu pa jih je nanovo začel s prepotrebni igračami, ki jih sedaj res nimajo malo.

Dopoldne, na dan obiska, so dramatizirali pravljico »Kdo je napravil Vidku srajčico?«. Najmlajšim je pravljica hitro prišla v ušesa, pa so se z njo brž predstavili gojencem — šolarjem. Povedati je treba, da imajo nov gramofon in kup plošč.

Starejši so bolj sprehni ob lutkarškem odru, pa še v improviziranih oddajah »Pokaži, kaj znaš se radi postavijo pred tistimi v plenikah.«

Gojencem Cerkniškega vrtca je na voljo še diaprojektor, vsak dan televadilo, hodična na spreponde, sančko se, zaposlujejo pa se še ob takto imenovanih ustvarjalnih igrah v kocičkih (frizerski salón, promet, gospodinjstvo, mlajši sestavljajo kocke...), izrezajojo in rišajo ter plešejo ob glasbi. Šolarjem so določene učne ure. Tovarišica Kraljeva je z neprikritim ponosom povedala, da so bili njeni varovanci — šolarji ob polletju vsi odlični.

F. Sterle

Ustrežljivi tovariši sta me peljali še v kuhinjo in jedilnico. Tudi hodniki so topli, prijetnost in otroško prisotnost pa obeležujejo živopisne slike in lepljenke vseh vrst. Kotiček dojenčkov je brez dvoma najlepši. Mali junaki so spali, mimo in srečno. Naš pogovor jih ni prebudil. Sedem lepih posteljic in sedem lepih kahlic, vsi jih že s pridom uporabljajo. V sosednji sobi pa niso spali, malo starejši so pač. Kot eden je deserferica dvignila glavice in že je bil ščebet. Najkorajnejši med njimi je bil Kovačičev Klemen, ki se je ročno usedel in na moč zaneseno povedal pesmico Tiki, tiki, tiki... Ne verjamem, da jih je tovarišica tisti tisti dan lahko še uspavala.

Tako je v cerkniškem vrtcu, prijetno, spodbudno, v okolju častitljive hiše na oni strani potoka. Tako povedo vzgojitelji in gojenci, kaj pa starši?

Sodelavci, ki imajo otroke v vrtcu menijo, da so se pogoji vzgoje in varstva bistveno spremnili z napeljavo centralne kurjave. Z vzgojnimi osebjem so zadovoljni. Priprome pa imajo predvsem na čas varstva. Menijo, da bi morali varstvo podaljšati tja do poznega popoldneva. Jedilniki naj bi bili dnevno vidno izobeseni, da bi doma otrokom hrane ne ponavljali. Poseben problem je sodelovanje vzgojiteljev in staršev. Nekajkrat na leto bi se oboji morali pogovoriti o vzgoji otrok na organiziranih roditeljskih sestankih.

Pred praznovanjem dneva žena

ne in jim želimo veliko uspehov pri njihovem vsakdanjem delu v tovarni in v domačem krogu svoje družine.

Tako je UO sindikata TLJ Stari trg razpisal anketo, ki so jo izpolnile žene, zaposlene v naši poslovni entiteti v zvezi s praznovanjem 8. marca. V navadi smo imeli praznovanje v obliki zabave v nekem lokalnu, ki so si ga izbrale žene same. Na teh zabavah pa je vedno manjkal veliko število žena iz raznovrstnih vrokov. Veliko se jih ni moglo odtrgati od doma, da bi nekaj ur preživele na skupni zabavi. Zaradi tega je bil UO sindikata mnrena, da sestavi anketno listo, s pomočjo katere bi se naše žene odločile za najbolj primereno obliko praznovanja dneva žena.

Anketna lista je vsebovala tri vprašanja, in sicer:

1. ali želite, da sindikat organizira skupno zabavo, tako kot vsako leto?

2. ali bi želele osebna darila?

3. ali odstopite ta znesek za pomoč prizadetim ženam v Banjaluk?

Večji del anketiranih žena je izrazilo željo za osebno obdaritev. Sindikalni odbor pa je zadolžen, da za ta namen nabavi primerna darila. M. Šepc

Pust - veselje in žalovanje

Pustovanje v Cerknici sega že tri stoletja nazaj in je ena od edinih »kulturnih« prireditvev, ki se lahko ponaša s tako dolgo tradicijo. Tudi v nemirnih vojnih časih so se našli privrženci pustnih šeg in navad ter priredili »svetčan pokop pusta«.

Kot vedo povedati najstarejši prebivalci, le-ti so izvedeli od svojih prednikov, pust »umre« vsako leto v gostilni »Zajfenca«, kjer mu pripravijo »mrtnaški oder« kar na gostilniških mizah, ga »okracajo« z vsemogočimi »pankeljci«, starimi nočnimi posodami in podobno kramo za »žeganano vodo«, uporabljajo pa kar vse vrste pijač, ki jih premore »birt«. Pijača služi sicer žebljnim glrom prisotnih kurentov, tu pa tam pa ga kdo izmed njih »požegna« z viškom užitnih pijač, ki so napolnile telo do grla. Kdo pa bo šel sicer trezen »kropit« pusta. Ce pa že premetti želja, da vidi »zadnje vzdihljanje pusta«, potem si nadene masko, pristopi k »mrtnaškemu odru« in mora najprej dati za pijačo, če pa je že pijača na mizi, potem tudi njegovo grlo ne bo ostalo suho in tako tudi on kmalu postane kurent. Tako se na vsakoletni pustni torek zbere kar dober ducat kurentov, ki »žalujejo« za svojim sotrinom pustom, ki vsako leto menjata svoje ime in jih je imel že toliko, kot jih vsebuje Pavlihova prakta.

Pustni torek pa ni samo naamenjen »žalovanju« za pokojnim pustom, ampak tudi veselemu kli-

canje poteka tako, da kurenti vlečajo »ploh« in po njem razbijajo po vseh ulicah, še zlasti pa pod okni »devic«, deklet starih nad dvajset let. Z rototanjem želijo omehčati srca devicam, z željo, da se naslednjega pustnega torka omogočijo.

Utrjeni od »napornega dela«, pričakajo kurenti pustno sredo, dan, ko so »pogrebne svečanosti za pustum«. Najaktivnejši se že enkrat zbero, da napišejo »pogrebni govor« za pustom ter poskrbijo za vse mogoče rezkvizite za »pogrebni sprevod«. Le-ta se začne ob 15. uri in »posmrtni ostanki pusta« romajo od gostilne do gostilne, dokler niso obiskane vse, kolikor jih je v Cerknici, nato pa se napotijo na cerkniški most, kjer sledi govor »pokojnemu pustu« na čast. Govor je po ustanem izročila repriza vseh važnih dogodkov preteklega leta, izražen s posmehom nad vsem tistim, kar se je zgodilo in doživilo, pa niso nikjer prej dano v javnost. Tej zaključni »svečanosti« prisostvuje veliko število starih in mladih, pa ne mislite kurentov, ampak fircev, ki radi gledajo kurente in njihov tradicionalni »pokop«.

Torej vsaj ena prireditve je še ostala v Cerknici kot tradicija, škoda je le, da ta prireditve ni zrežirana in oblikovana na primerni kulturni višini, saj bi bila lahko konec končev tudi turistična atrakcija, kot je to že nekaj let v navadi po drugih krajih Slovenije.

F. Tavželj

Kje bo praznovanje žena?

Tako kot že leta nazaj, so tudi letos sindikalne organizacije BRESTA poskrbeli za svoje članice. Proslave bodo 8. marca v naslednjih krajih: v menzi bo proslava za žene iz Cerknice, z Rakevo in iz bližnjih vasi; v Begunjah bo za žene iz Begunj in okoliških krajev. Delavke z Unea bodo svoj praznik proslavile na Uncu. Delavke iz Rakitne, Otav, Žilc in Cajnarjev pa si bodo proslavilo organizirale po želji.

Delavke iz TP Martinjak bodo imele proslavo v njihovi menzi, delavke iz TLJ Stari trg pa v Pudobu.

Tudi za kulturni program so poskrbeli. V Cerknici ga bodo izvajali učenci Glasbene šole z Rakoko. Š. Bogovčič

Z občnega zbora...

Nadaljevanje s 7. strani
● Poskrbeti bo treba za še hitrejši razvoj rekreacije zaposlenih delavcev ter kulturnih in športnih dejavnosti v občini.

● Takoj je treba pri Občinskem sindikalnem svetu organizirati službo prve pomoći.

● Občinski sindikalni svet bo sodeloval kot soustanovitelj »Skla- da Janeza Hribarja«, v katerem naj bi se zbirala sredstva za štipendiranje nadarjenih otrok v občini na srednjih in višjih ter višokih šolah.

Menim, da je Občinski sindikalni svet pravilno usmeril svoje delo in da bo s svojo aktivnostjo uspel rešiti marsikatero vprašanje na področju občine. Zlasti sem prepričan, da bodo sindikalni odbori začeli s konkretnim delom in razreševali probleme, ki najbolj težijo delovne ljudi.

J. Klančar

BRESTOV OBZORNÍK — GLASILO KOLEKTIVA BREST CERKNICA — Glavni in odgovorni urednik Danilo Mlinar — Urejuje uredniški odbor: Štefan Bogovčič, Vojko Harmel, Franc Hvala, Tone Kebe, Jože Klančar, Jožica Matičič, Danilo Mlinar, Ivo Štefan, Valentín Šubic, Franc Tavželj, Dušan Trošek in Magda Urbanc — Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana